

Guia de recursos i serveis

per a familiars
de persones
amb discapacitat
intel·lectual
i del desenvolupament

Edita:

Amb la col·laboració de:

Autor i revisió: Equip tècnic Dincat

Adaptació a Lectura Fàcil: Associació Lectura Fàcil

Il·lustracions i disseny: Judit Canela

Primera edició: Barcelona, juliol 2017

Contacte:

C/Joan Güell 90-92 | 08028 Barcelona

Telèfon: 93 490 16 88 | Fax: 93 490 96 39

info@dincat.cat | www.dincat.cat

 @grupdincat /grupdincat

Índex

1. **Introducció** / p.10
2. **Per començar...Alguns termes** / p.11
3. **El diagnòstic** / p.15
4. **Els primers anys** / p.23
 - 4.1. El Certificat de Discapacitat / p.24
 - 4.1.1. Targeta acreditativa de la Discapacitat / p.31
 - 4.1.2. Targeta Sanitària Cuida'm / p.32
 - 4.2. L'atenció precoç: CDIAP / p.33
 - 4.3. Escoles bressol / p.35
 - 4.4. Les altres famílies / p. 36
5. **L'escola** / p.37
 - 5.1. Escola ordinària / p.40
 - 5.2. Escoles d'Educació Especial (EEE) / p.41
 - 5.3. Escolaritat compartida / p.42
 - 5.4. Programes de transició a la vida adulta / p.42
 - 5.5. IFE (Itineraris Formatius Específics) / p.43
 - 5.6. PFI (Programes de Formació i Inserció), abans PQPI / p.44
 - 5.7. Les AMPES: Associacions de mares i pares d'alumnes / p.45
6. **Acaba l'escola... L'edat laboral** / p.47
 - 6.1. Com accedir al món laboral? / p.51
 - 6.1.1. Itineraris d'inserció laboral / p.52
 - 6.2. 6.2. Ajuts i subvencions en l'ocupació / p.55
7. **L'habitatge** / p.59
 - 7.1. Tipus de recursos d'habitatge / p.64
 - 7.1.1. Servei de residència / p.64

- 7.1.2. Servei de llar residència / p.64
- 7.1.3. Programa de suport a l'autonomia a la pròpia llar / p.65
- 7.2. Què cal fer per sol·licitar una plaça subvencionada en un recurs d'habitatge / p.66

- 8. **L'oci i la importància de les relacions socials** / p.69
 - 8.1. L'oci i la seva importància / p.70
 - 8.2. Entitats i serveis d'oci / p.71
 - 8.3. Com s'estructura l'oci? / p.73
 - 8.4. Assistència en viatge / p.76
 - 8.5. Agències de viatge especialitzades en turisme accessible / p.78

- 9. **Planificar el futur** / p.79
 - 9.1. Modificació de la capacitat d'obrar / p.81
 - 9.1.1. Figures legals de protecció (i suport) / p.84
 - 9.1.2. Altres figures de protecció sense una modificació de la capacitat d'obrar / p.86
 - 9.2. Les entitats tutelars / p.86
 - 9.3. Altres aspectes relacionats amb el futur / p.88

- 10. **Prestacions econòmiques i socials** / p.89
 - 10.1. Seguretat Social / p.91
 - 10.2. Servicio Público de Empleo Estatal (abans INEM) / p.94
 - 10.3. Prestacions econòmiques vinculades al treball / p.95
 - 10.4. Departament de Treball, Afers socials i Famílies / p.96
 - 10.5. Ministeri d'Hisenda i Funció Pública / p.111
 - 10.6. Departament d'Economia i Hisenda / p.113
 - 10.7. Ministeri d'Ensenyament, Cultura i Esport / p.115
 - 10.8. Departament d'Ensenyament / p.116
 - 10.9. Departament de Territori i Sostenibilitat / p.117
 - 10.10. Departament de Salut / p.117
 - 10.11. Administració local / p.119
 - 10.12. Altres / p.125

- 11. **Respir familiar** / p.129
 - 11.1. Estades de Respir / p.131
 - 11.1.1. Estades temporals per a persones amb discapacitat intel·lectual, de la Diputació de Barcelona / p.131
 - 11.1.2. Estades residencials / p.131
 - 11.1.3. Estades en entorns comunitaris / p.131
 - 11.2. Servei de personal de suport / p.132
 - 11.3. Famílies d'acollida / p.132

- 12. **Altres recursos específics** / p.133
 - 12.1. Suport a la sexualitat i a la sexoafectivitat / p.135
 - 12.2. Autogestió i Autorepresentació / p.136
 - 12.3. Els Consells de Participació / p.137
 - 12.4. Observatori de Drets / p.139

- 13. **Glossari** / p.141

- 14. **Adreces d'interès** / p.151
 - 14.1. Seguretat Social / p.152
 - 14.2. Departament de Salut / p.152
 - 14.3. Regions sanitàries / p.152
 - 14.4. Centre d'atenció a persones amb discapacitat (CAD) / p.153
 - 14.5. Servei d'atenció a immigrants, emigrants i refugiats (SAIER) / p.156
 - 14.6. Equips d'atenció psicopedagògica / p.156
 - 14.7. Escoles d'Educació Especial federades a Dincat / p.166
 - 14.8. Departament d'Ensenyament / p.178
 - 14.9. Departament de Treball, Afers socials i Famílies / p.179
 - 14.10. Servei Públic Estatal (SEPE) / p.180
 - 14.11. Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda / p.186
 - 14.12. Agències de viatge especialitzades en turisme accessible / p.187

Aquesta Guia pretén orientar sobre els recursos i serveis per a les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (DID) i les seves famílies.

La guia s'organitza en funció del cicle vital en que es troba la persona amb DID i descriu què es pot fer en cada moment.

Desitgem que sigui útil.

1. Introducció

L'objectiu d'aquesta guia és orientar les famílies de Catalunya que tenen un familiar amb Discapacitat Intel·lectual i del Desenvolupament (DID), i els professionals que treballen amb aquest col·lectiu.

Descriu breument i de manera entenedora els serveis i recursos dirigits a les persones amb DID. També explica com accedir-hi i els requisits per fer-ho (edat, grau de discapacitat, etc.).

Per més informació, contacta alguna de les entitat que trobaràs a l'apartat final d'aquesta guia o a Dincat.

Dincat Federació
C/Juan Guell, 90-92
08028 Barcelona
www.dincat.cat

Per començar... Alguns termes

2. Per començar...

Alguns termes

Les paraules i termes per referir-se a la Discapacitat Intel·lectual i del Desenvolupament (DID) han anat evolucionant i és possible que ho segueixi fent.

Actualment s'utilitzen les paraules Discapacitat Intel·lectual. Però només són paraules. El més important és referir-se sempre a "PERSONES amb discapacitat intel·lectual".

DISCAPACITAT no és el mateix que DEFICIÈNCIA.

La discapacitat expressa les limitacions en el funcionament d'una persona.

Representa un desavantatge per a l'individu: es tracta d'allò que la persona no pot fer en comparació amb els altres.

En canvi, la deficiència és allò de caràcter orgànic que provoca les **dificultats**.

Definicions sobre Discapacitat Intel·lectual

Alguns organismes oficials defineixen la Discapacitat Intel·lectual com:

- DSM-V. Manual de diagnòstic de salut mental de la APA¹: La discapacitat intel·lectual no es basa només en el Coeficient Intel·lectual (CI), si no que és una limitació en el funcionament intel·lectual i del comportament adaptatiu en els dominis conceptual, social i pràctic.
- Associació Americana de Discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (AAIDD)² Es caracteritza per limitacions significatives en el funcionament intel·lectual i en la conducta adaptativa expressada en les habilitats conceptuals, socials i pràctiques. Aquesta discapacitat s'origina abans dels 18 anys³.

La conducta adaptativa és allò que les persones hem après per a funcionar en la nostra vida quotidiana. Es manifesten limitacions quan la persona no pot desenvolupar-se com els altres en la vida diària, ni respondre davant les circumstàncies canviants i les exigències de l'entorn.

¹ APA: American Psychological Association: www.apa.org

² AAIDD: American Association on intellectual and developmental disabilities: www.aamr.org

³ Extret de "RETRASO MENTAL. Definición, clasificación y sistemas de apoyo".

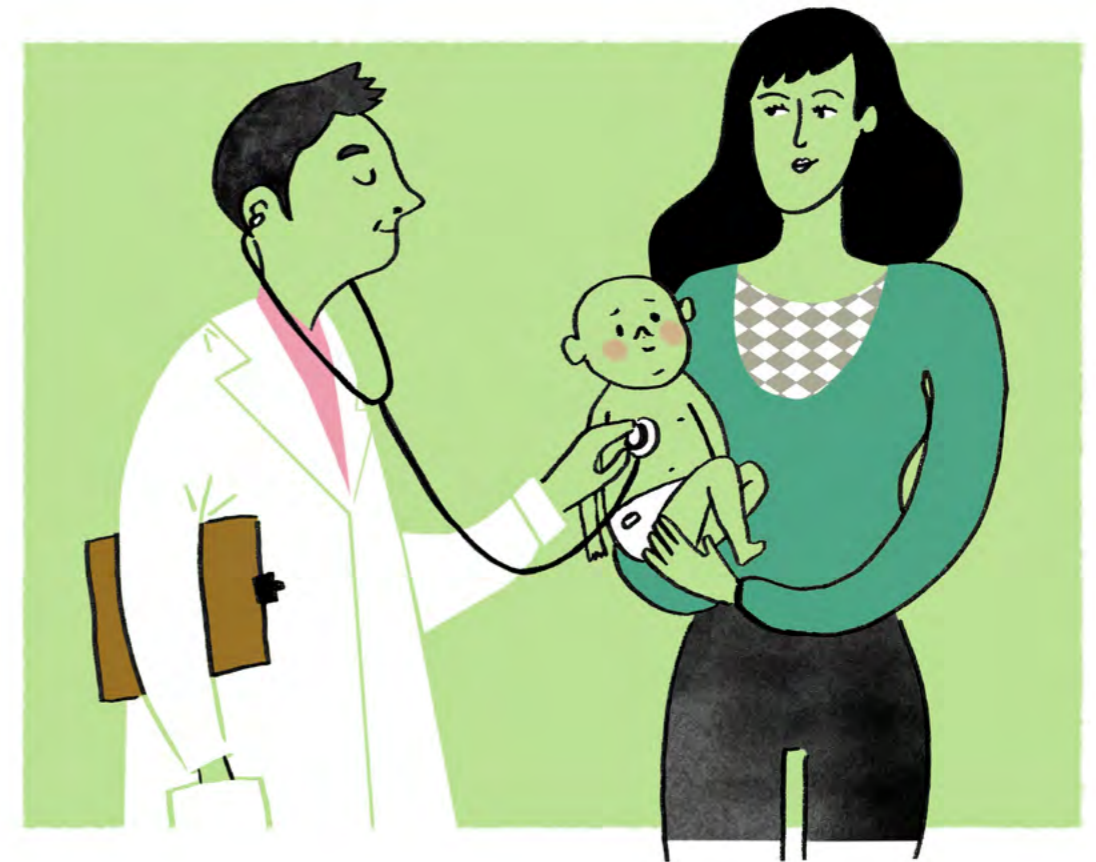
10ª edició. Associació Americana de Retard Mental AAMR.

Traducció de Miguel Ángel Verdugo i Cristina Jenaro. Alianza Editorial, Madrid, 2004.

Existeixen diferents nivells o graus de discapacitat en funció de les necessitats de suport que requereix la persona. També hi ha persones que tenen més d'una discapacitat; aquest terme es coneix com a Pluridiscapacitat.

La discapacitat intel·lectual no és un concepte estàtic, sinó que varia (com la persona) en funció del desenvolupament personal, de l'aprenentatge i de l'entorn. En definitiva, varia en funció dels SUPORTS que la persona tingui al seu abast.

El diagnòstic

3. El diagnòstic

Els primers moments del diagnòstic són molt difícils per a la majoria de famílies: cal afrontar la pena, la por, la ràbia i la tristesa.

De vegades, aquests sentiments són necessaris per a activar tots els recursos que el fill/a necessita. Pots consultar el llibre NO ESTÀS SOL⁴ escrit per mares i pares de Dincat.

Quan arriba el diagnòstic la família busca informació a internet o a la biblioteca... Això pot produir certa saturació. Cal ser prudents, anar poc a poc i buscar assessorament extern.

Un fill/a no és el síndrome que es descriu en un llibre, sinó un infant amb un nom, unes característiques, una família, un entorn. Com es desenvoluparà i com serà quan sigui gran dependrà en gran mesura de l'entorn.

Qui millor et pot donar suport en aquests moments són altres mares i pares que han passat per una situació similar.

⁴ "NO ESTÀS SOL". Edita Dincat Federació. Document gratuït. No disponible a les llibreries.

Com es detecta la DID?

El diagnòstic de discapacitat intel·lectual i del desenvolupament es pot detectar:

1. En el moment del naixement

Els metges detecten alguna anomalia per dificultats durant l'embaràs, en el moment del part, o per les proves que es fan a tots els nadons.

A l'hospital es realitzen totes les proves que calguin per fer un diagnòstic.

El metges especialistes (neuròlegs, neuropediatres i pediatres) t'informaran dels suports que el nen/a necessita.

Tens dret a demanar diferents opinions d'especialistes, però s'ha d'anar amb compte.

Hi ha famílies que perden moltes energies i diners per aconseguir una cosa que mai no arriba: curar la discapacitat.

2. Més endavant

La família o els mestres de l'escola detecten alguna anomalia en el desenvolupament del nadó.

Si detectes aquesta anomalia cal que consultis el metge del centre d'atenció primària (CAP).

El servei de salut pública (CatSalut) assigna a tots els ciutadans i ciutadanes un equip d'atenció primària i un CAP de referència segons el lloc de residència.

Als pobles més petits, sense CAP, l'atenció primària s'ofereix als consultoris locals.

Des del CAP t'ofereixen:

- Assistència sanitària i social
- Serveis de promoció de la salut
- Atenció preventiva, curativa i rehabilitadora
- Equip d'atenció primària
- Unitat d'atenció a l'usuari
- Altres consultes d'atenció especialitzada i serveis de diagnòstic per la imatge, en algun dels centres.

I ara què? Els primers mesos

Els primers mesos del nen/a impliquen un trasbals en la vida personal, familiar, laboral i social.

No oblidis aquestes facetes de la teva vida per atendre al fill/a.

Has d'intentar mantenir les activitats quotidianes (portar els altres nens a l'escola o donar-los el sopar, parlar amb la parella i amics, etc.) per mantenir el contacte amb la realitat.

Existeixen serveis d'atenció, als quals et pots dirigir després de la valoració dels metges del CAP.

Són serveis d'assistència sanitària que no requereixen internament:

- Centres de salut mental
- Serveis de rehabilitació comunitària de salut mental
- Centres d'atenció i seguiment a les drogodependències
- PADES
- Hospital de dia sociosanitari
- Hospital lleuger : Són un nou tipus de centres de salut. Ofereixen atenció especialitzada urgent, de forma més ràpida (consultes d'atenció especialitzada, hospital de dia, cirurgia ambulatoria, urgències, diagnòstic per la imatge i proves complementàries) Potencien la integració amb l'atenció primària.
- Rehabilitació
- Transport sanitari
- Centres de desenvolupament i atenció precoç

Com es desenvoluparà el meu fill DID?

Malgrat hi hagi evidències mèdiques d'alguna dificultat en el desenvolupament del nadó, en ocasions és difícil donar un PRONÒSTIC (preveure com evolucionarà).

Dependrà dels suports que rebí l'infant al llarg de la seva vida.

La discapacitat intel·lectual no es cura, però la persona sí que pot evolucionar i tenir una bona qualitat de vida. Cal oferir-li tractaments per a potenciar les seves capacitats i ajudar-lo a superar les seves limitacions.

Les visites al metge

Segons la discapacitat del nen/a, haurà de visitar amb freqüència el metge perquè valori la seva evolució.

Es recomana:

- Anotar en una llibreta tots els dubtes per comentar-los amb el metge el dia de la visita.
- Arxivar tots els informes mèdics, educatius i socials que es vagin rebent al llarg del temps.

**És important plantejar als professionals de la salut tots els dubtes que es tinguin.
Cal preguntar totes les vegades que calgui!**

Conciliació vida laboral

No existeix cap normativa per conciliar la vida laboral amb l'atenció de nadons amb discapacitat.

Es poden afegir 2 setmanes a la baixa per maternitat (16 setmanes) en cas de part prematur o si el nen ha d'estar hospitalitzat després del part.⁵

El permís de paternitat és d'un mes.
Consulta el teu conveni col·lectiu per si inclou alguns beneficis (per ex., funcionaris, arts gràfiques..).

⁵ Més informació a les delegacions de la Seguretat Social, Telèfon 900 166 565 / www.seg-social.es

Motius genètics de la DID

Si es considera oportú, es pot demanar CONSELL GENÈTIC quan es coneix el diagnòstic i el motiu, als hospitals de referència.

El diagnòstic és important perquè pot condicionar en la decisió de tenir més fills, en cas de discapacitat per motius genètics.

Però en molts casos es desconeix la causa que genera la DID.

Els primers anys

4. Els primers anys

Existeixen diversos recursos per a estimular les capacitats i atendre les necessitats especials dels nens diagnosticats amb DID.

Quan el nen/a és molt petit/a no es pot afirmar que existeix una discapacitat intel·lectual, tret de casos molt evidents.

Es parla d'un trastorn en el desenvolupament.

Més endavant es confirmarà, o no, si existeix una discapacitat.

Per accedir a alguns d'aquests serveis i recursos cal tenir certificats que acreditin el grau de discapacitat.

4.1. El Certificat de Discapacitat

Què és?

El Certificat de Discapacitat⁶ valora el grau de discapacitat del vostre fill/a. La valoració dona com a resultat un percentatge que s'interpreta com: "té un ...% grau de discapacitat". Juntament amb altres factors (com l'edat, per exemple), aquest percentatge condiciona les prestacions econòmiques a les quals podeu accedir.

Al certificat hi apareix:

- El grau de discapacitat del vostre fill (de l'1 al 5)
- El percentatge de discapacitat
- Si supera el barem de dependència (si necessiten o no atenció, i en quina mesura)
- Si necessita suport per realitzar activitats elementals (vestir-se, desplaçar-se, menjar, etc.)

El certificat és competència de la Generalitat de Catalunya, i la valoració la realitzen els professionals del Centre d'Atenció al Disminuït (CAD).

Per a què serveix?

És necessari per accedir als serveis especialitzats que hi ha a Catalunya per a les persones amb DID,⁷ i també a les prestacions econòmiques i tècniques.

Per exemple, per obtenir el certificat de mobilitat reduïda⁸ si el vostre fill/a no pot fer ús dels transports públics.

Aquest certificat es convalida entre Comunitats Autònomes.

⁶ Més informació:

<https://w30.bcn.cat/APPS/portaltramits/portal/channel/default.html?&stpid=19970000706&style=ciudadano>

⁷ A Catalunya, la xarxa especialitzada en els serveis per a persones amb discapacitat intel·lectual és diferent a la que està adreçada a les persones amb malalties mentals (depressió, esquizofrènia, psicosi...).

⁸ Més informació a la pàgina 96.

Quan s'ha de demanar?

Quan el metge us confirmi el trastorn en el desenvolupament del vostre fill/a. Es pot tramitar a qualsevol edat.

Fins quan és vàlid?

És provisional fins que el vostre fill/a compleixi 16 anys. En alguns casos podrà ser definitiu, i en d'altres temporal.

Es pot sol·licitar una nova valoració si canvia la situació de la persona amb DID.

Si esteu disconforme amb el grau i percentatge de discapacitat, es pot presentar una reclamació en els 30 dies següents a la recepció de la notificació.

On s'ha de demanar?

Podeu tramitar-lo al CAD que us correspongui⁹ segons el territori i l'edat del vostre fill/a. Els CAD informen i orienten les persones amb DID, les seves famílies i els professionals.

⁹ Apartat d'ADRECES D'INTERÈS- Relació de CADs a Catalunya. Pàgina 115.

Com es determina el grau i percentatge de discapacitat?

Els professionals del CAD valoren com les seqüeles permanents del vostre fill/a afecten la seva activitat diària. I emeten un document on s'indica el diagnòstic i el grau de discapacitat.

Es reconeix la condició de discapacitat quan el grau de discapacitat és igual o superior al 33%

En aquests centres s'ubiquen els equips de valoració i orientació (EVO). Són equips multiprofessionals formats per:

- Director/a
- Metge/essa
- Psicòleg/òloga
- Treballador/a social
- Personal administratiu

Aquest equip s'encarrega de realitzar les actuacions específiques per al diagnòstic, valoració i qualificació de la discapacitat.

Els CAD tenen com a funcions:

- Valorar i establir el grau de discapacitat
- Determinar el caràcter provisional o definitiu de la valoració.
- Revisar de grau per agreujament o millora o error en el diagnòstic.
- Informar si la persona amb DID necessita ajuda per les accions quotidianes.
- Determinar les dificultats de mobilitat per a utilitzar els transports públics.
- Informar, assessorar i orientar a les persones amb discapacitat i les seves famílies sobre drets, serveis, prestacions i mesures.
- Elaborar els informes d'accés a serveis i prestacions especialitzades:
centres de dia, residències, centres ocupacionals, suport a l'autonomia a la pròpia llar, ajudes tècniques, ajuts per a mobilitat i transport i ajuts per a l'autonomia personal i la comunicació.
- Emetre els certificats adreçats a altres organismes per accedir a prestacions o serveis:
jubilació anticipada, habitatge adaptat, aparcament, acompanyant, etc.
- Valorar la capacitat laboral per emetre el certificat d'adequació i/o suport adient (accés a les oposicions de les administració pública, empresa ordinària, CET, SCAPS, etc).
- Coordinar-se amb altres serveis socials bàsics i especialitzats, sanitaris, educatius, laborals, judicials, etc.

Existeixen 5 graus de discapacitat, segons la importància de la deficiència i l'afectació a la vida diària:

- **Grau 1: discapacitat nul·la**
El símptomes, signes i seqüeles són mínims i no disminueixen la capacitat de la persona per realitzar les activitats de la vida diària.
- **Grau 2: discapacitat lleu**
El símptomes, signes i seqüeles comporten algunes dificultats per a realitzar activitats de la vida diària però són compatibles.
- **Grau 3: discapacitat moderada**
El símptomes, signes i seqüeles disminueixen de forma important o impossibiliten la persona per realitzar algunes activitats de la vida diària, però és independent en les activitats d'autocura.
- **Grau 4: discapacitat greu**
El símptomes, signes i seqüeles disminueixen de forma important o impossibiliten la persona per realitzar la majoria d'activitats de la vida diària i afecten algunes activitats d'autocura.
- **Grau 5: discapacitat molt greu**
El símptomes, signes i seqüeles impossibiliten la persona per realitzar qualsevol activitat diària.

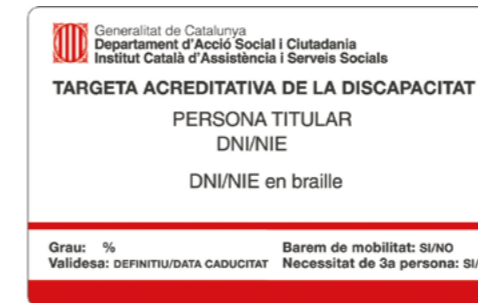
Per determinar el grau de discapacitat es té en compte la discapacitat de la persona i els factors socials, l'entorn familiar, la seva situació laboral, educativa i cultural.

Cada grau té assignat un percentatge de discapacitat.
Aquest percentatges es determinen segons aquestes 5 classes:

- **Classe I:** Deficiències permanents que no produeixen discapacitat.
Percentatge discapacitat: 0%.
- **Classe II:** Deficiències permanents que produeixen una discapacitat lleu.
Percentatge discapacitat: entre 1% i 24%.
- **Classe III:** Deficiències permanents que produeixen una discapacitat moderada.
Percentatge discapacitat: entre 25% i 49%.
- **Classe IV:** Deficiències permanents que produeixen una discapacitat greu.
Percentatge discapacitat: entre el 50% i el 74%.
- **Classe V:** Deficiències permanents severes que produeixen una discapacitat molt greu.
Percentatge discapacitat: més del 75%.

Es pot demanar una Revisió de Grau perquè s'han adquirit o disminuït capacitats, per exemple. Però han de passar mínim de 2 anys des que es va demanar la darrera vegada (tret que hagi passat quelcom que justifiqui fer la revisió abans).

4.1.1. Targeta acreditativa de la Discapacitat

Què és?

Una targeta per acreditar de forma àgil i pràctica davant d'altres persones el grau de discapacitat.

Per a què serveix?

Ofereix avantatges per millorar l'autonomia personal i la inclusió social de les persones amb discapacitat en:

- Mobilitat:
 - Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC):
 - Gratuïtat autobusos urbans Sant Cugat:
 - Descompte en les targetes autobús T-B i T-A de Lleida
- Cultura
- Esport
- Oci i Lleure
- Salut

Més informació:

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/persones_amb_discapacitat/que_es_i_com_es_reconeix_la_situacio_de_discapacitat/targeta_acreditativa_discapacitat/avantatges_carpeta/

Qui la pot demanar?

Les persones amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%, provisional o definitiu.

On s'ha de demanar?

Al Departament de Treball, Afers Socials i Família de la Generalitat de Catalunya:

<http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Targeta-acreditativa-de-la-discapacitat?moda=1>

4.1.2. Targeta Sanitària Cuida'm¹⁰

Què és?

Una targeta sanitària per identificar les persones que necessiten una atenció diferenciada dels professionals i serveis de salut.

¹⁰ Més informació: <http://catsalut.gencat.cat/ca/proveidors-professionals/tsi-cuidam/>

Per a què serveix?

Per rebre una atenció més adaptada, facilitar la relació amb els professionals i els familiars o cuidadors de la persona amb DID.

Qui pot demanar-la?

El metge o metgessa del CAP.

Si creus que el teu fill/a la necessita, comenta-li al metge. Rebràs la targeta a casa per correu.

4.2. L'atenció precoç: CDIAP

Durant els primers anys és important comptar amb el suport de serveis especialitzats per promoure oportunitats d'aprenentatge i de desenvolupament del nostre fill/a i conèixer els recursos i serveis.

A Catalunya existeix una xarxa de Centres de Desenvolupament Infantil i d'Atenció Precoç (CDIAP).¹¹

Què és?

El CDIAP és un servei **públic i gratuït**.

Tracta nens/es fins a 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc de patir-los, i nens/es amb discapacitat i les seves famílies.

¹¹ Per accedir al directori d'adreces de centres cal adreçar-se a:

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/infancia_i_adolescencia/infants_amb_trastorns_en_el_desenvolupament_o_amb_risc_de_patir-los/atencio_precoc/centres_de_desenvolupament_infantil_i_atencio_precoc_cdiap/directori_cdiap/

Estan integrats per diferents professionals:

- Treballadors socials
- Psicòlegs
- Fisioterapeutes
- Logopedes
- Neuropediatres

Per a què serveix?

Per atendre el vostre fill/a i orientar-vos sobre com relacionar-vos millor amb ell, com donar-li el menjar si té dificultats importants, quina és la postura més còmode, etc.

- Avaluar de forma global l'infant i la seva família.
- Informar, orientar, recolzar i assessorar la família.
- Atendre l'infant de forma individualitzada.
- Orientar i recolzar els centres educatius.
- Seguir l'evolució de l'infant.
- Col·laborar en els programes de prevenció i detecció.
- Tasques de recerca, docència i formació.

Qui hi pot accedir?

- Infants amb una situació familiar o social que no els permet desenvolupar-se de forma correcta.
- Infants que necessiten una atenció específica per desenvolupar-se.
- Infants amb malformacions evidents, defectes congènits, lesions cerebrals i d'altres anomalies.

Es prioritza l'atenció als infants de menys de 3 anys i als infants amb afectació greu.

4.3. Escoles bressol

Les escoles bressol són espais on s'imparteix el primer cicle d'educació infantil.

S'adrecen a infants de 0 mesos a 3 anys d'edat, i poden ser municipals o privades.

El seu objectiu és formar i potenciar el desenvolupament harmònic de la personalitat dels nens.¹²

Com atenen els infants amb DID?

Les escoles bressol compten amb suports addicionals per garantir una atenció de qualitat als infants amb necessitats educatives especials (NEE).

A Barcelona Ciutat l'Equip d'Atenció Especials Necessitats (EAEN) de l'Institut Municipal d'Educació realitza aquest seguiment i suport a aquests infants. Consulteu quina és l'administració corresponent en el vostre municipi.

Actualment només existeix una escola bressol especialitzada en la DID a Catalunya.

¹² Extret del Reglament de Règim Intern de les escoles bressol municipals.

4.4. Les altres famílies

Pots contactar amb altres famílies que ja coneixen el món de la discapacitat. Ho pots fer a través del programa T'acompanyem ¹³ de Dincat.

Aquest programa està format per un grup de familiars de persones amb DID que donen suport emocional i acompanyen altres famílies, especialment a aquelles que acaben de rebre un diagnòstic.

També pots cercar Associacions¹⁴ especialitzades en algun síndrome en concret, o les que es tinguin més a prop de casa.

Aquestes associacions et poden oferir informació sobre la discapacitat, orientar-te cap als recursos i donar suport.

Compartir amb altres famílies el que suposa tenir un fill amb DID és tranquil·litzador. És quan pots sentir que no estàs sol.

¹³ Es pot demanar informació del programa T'acompanyem a Dincat.

Tel. 93 490 16 88 / www.dincat.cat

¹⁴ Es pot demanar informació sobre les associacions existents a Dincat.

Tel. 93 490 16 88 / www.dincat.cat

L'escola

5. L'escola

L'educació és un dret per a tots els nens/es, també per a aquells que tenen Necessitats Educatives Especials (NEE).¹⁵

Per més greus que siguin les seves limitacions, qualsevol nen/a té dret a rebre una educació per potenciar les seves capacitats.

Com escollir escola?

Els Equips d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)¹⁶ t'orientaran sobre quina escola o suports és el més adient pel teu fill/a.

És important que els pares col·laboreu amb aquests equips a l'hora de decidir a quina escola anirà el nen/a. Existeixen diferents EAPs a tota Catalunya. Cada EAP atén un territori.

Un cop decidida l'escola, has de fer la preinscripció, i esperar que surtin publicades les places adjudicades.

¹⁵ NEE: aquelles afectacions temporals o permanents, com ara discapacitats psíquiques, motrius o sensorials, altes capacitats o condicions associades a la història educativa i escolar de l'alumnat, que requereixen una atenció escolar especialitzada.

¹⁶ Més informació sobre Equips d'Assessorament Psicopedagògics, a la pàgina 119.

En cas que el teu fill/a necessiti suport addicional i extraordinari el centre contactarà amb l'EAP de la seva zona. La família també pot proposar que se li adjudiquin certs serveis o suports.

Els EAPs ofereixen suport i assessorament als centres educatius i mestres perquè atenguin de forma adequada les necessitats dels alumnes.

Quins suports rebrà a l'escola?

Els serveis educatius específics (SEE)

Des del SEE avaluen cada nen/a amb DID, ofereixen recursos i materials didàctics específics i donen suport al professorat, l'alumnat i les famílies en temes educatius.

Són serveis educatius específics:

- SEETDiC¹⁷ (Servei Educatiu Específic en Trastorns Generalitzats del Desenvolupament i de la Conducta)
La derivació al SEETDiC es realitza a través de l'EAP.
- CREDA (Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius)
Suport a l'alumnat amb discapacitat auditiva i trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- CREDV (Centre de Recursos Educatius per a Discapacitats Visuals)
Suport a l'alumnat amb discapacitat visual.
- SEEM (Servei Educatiu Específic en Discapacitat Motora)
Suport a l'educació de l'alumnat amb discapacitat motriu.

¹⁷ Més informació: <http://catsalut.gencat.cat/ca/proveidors-professionals/tsi-cuidam/>

5.1. Escola ordinària

D'acord amb el model educatiu actual, un alumne amb NEE s'escolaritza de forma preferent en una escola ordinària, si el centre pot oferir les mesures i suports que necessita.

L'alumne NEE ha de rebre aquests suports des de l'inici de la seva escolarització.

El centre i els professionals de suport han d'elaborar un Pla Individualitzat (PI)¹⁸ on hi constin:

- Objectius
- Professionals implicats que s'han de coordinar
- Adaptacions metodològiques
- Indicadors de seguiment del progrés per avaluar l'eficàcia i fer-hi reajustaments.

Alguns centres educatius tenen Unitats de Suport a l'Educació Especial (USEE). Són mestres de suport per atendre els alumnes amb NEE. Els alumnes s'integren dins l'aula ordinària amb un suport especial.

5.2. Escoles d'Educació Especial (EEE)¹⁹

Moltes Escoles d'Educació Especial desenvolupen una doble funció. La primera, com a centres per a tendre alumnes amb NEE. La segona, com a centres de recursos i de suports a escoles ordinàries.

No hi ha Escoles d'Educació Especial a totes les poblacions de Catalunya, però moltes d'elles ofereixen transport escolar adaptat.

Atenen nens de 3 fins a 21 anys. Poden ser públiques o privades concertades. A partir dels 16 anys poden oferir programes de formació i inserció laboral.

En general les escoles d'educació especial²⁰ atenen persones amb qualsevol DID, n'hi ha algunes que s'han especialitzat en certes discapacitats: paràlisi cerebral, autisme o pluridiscapacitat.

¹⁸ Més informació: <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat/centreseducatius/suports/plans/>

¹⁹ Per a més informació sobre les escoles d'educació especial, poseu-vos en contacte amb Dincat 93 460 16 88 / www.dincat.cat

²⁰ Vegeu apartat d'adreces d'interès: Escoles d'Educació Especial federades a Dincat

5.3. Escolaritat compartida

És una modalitat entre un centre ordinari i un centre d'educació especial: l'alumne o grup (classe, cicle o etapa) alterna activitats en ambdós centres.

El temps que l'alumne o el grup passen a cada escola depèn de diversos factors. Cal dissenyar un programa concret per a cada alumne.

5.4. Programes de transició a la vida adulta

Edat	Dels 16 als 21 anys
Durada	5 anys
A qui va dirigit?	Alumnes amb NEE
On s'ofereix	Escoles d'Educació Especial
Objectius	<ul style="list-style-type: none">• Desenvolupar l'autonomia personal i la inclusió social.• Formar professionals.
Què s'estudia?	<ul style="list-style-type: none">• Habilitats necessàries per tenir la màxima autonomia possible en la vida quotidiana.

5.5. IFE (Itineraris Formatius Específics)²¹

Edat	Dels 16 als 20 anys
Durada	4 anys
A qui va dirigit?	Alumnes amb discapacitat intel·lectual lleu o moderada que no poden seguir la Formació Professional ordinària
On s'ofereix	Escoles d'Educació Especial
Objectius	<ul style="list-style-type: none">• Incrementar l'autonomia personal.• Assolir competències professionals per la vida adulta i la inclusió social i laboral.
Què s'estudia?	<ul style="list-style-type: none">• Auxiliar en vendes i atenció al públic• Auxiliar en cura d'animals i espais verds

²¹ Més informació: <http://queestudiar.gencat.cat/ca/estudis/ife/info-general/>

5.6. PFI (Programes de Formació i Inserció)²², abans PQPI

Edat	Dels 16 als 21 anys
Durada	1 any (1.000 hores)
A qui va dirigit?	Alumnes que han deixat l'ESO sense obtenir el títol, i que no estan estudiant ni formant-se.
Objectius	<ul style="list-style-type: none">• Incorporar-se de nou al sistema educatiu• Assolir competències professionals per la inclusió laboral.
Modalitats	<ul style="list-style-type: none">• Plans d'iniciació professional (PIP): Es realitzen en Instituts Públics, privats i establiments de formació autoritzats.• Plans de transició al treball (PTT): organitzats en col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i les administracions locals.• Programes de formació i aprenentatge professional (FIAP): es realitzen en Instituts públics.

Més informació a la Guia PFI 2016-2017:

http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/guies-estudis/guia_pfi_centres.pdf

5.7. Les AMPES: Associacions de mares i pares d'alumnes

Des de l'AMPA es pot participar en tots els aspectes sobre l'educació per aconseguir, juntament amb els mestres, la millor formació pels fills.

La funció principal de les AMPES és fomentar la participació i dinamització global del centre. Per això cal la col·laboració dels socis.

Moltes AMPES també ofereixen formació als pares i mares i a les juntes directives.

²² Més informació:

http://queestudiar.gencat.cat/ca/estudis/programes_formacio_insercio/info_general/index.html

Acaba l'escola... L'edat laboral

6. Acaba l'escola... L'edat laboral

Existeixen diferents vies per què les persones amb DID accedeixin al món laboral en funció de les seves capacitats. L'objectiu d'aquests serveis és potenciar les habilitats laborals, sense disminuir les habilitats apreses.

Abans d'accedir a una feina l'Equip de Valoració i Orientació d'Adults (EVO) del Centre d'Atenció a la Discapacitat (CAD) ha de valorar les habilitats i coneixements de la persona amb DID.

Aquesta valoració determinarà si la persona amb DID pot accedir a una feina a l'empresa ordinària sense suport o amb suport, a treball protegit o a servei d'atenció diürna. L'EVO emet un certificat d'adequació a equipament i/o suport adient. Només és de requisit imprescindible per accedir als Serveis No Laborals.

Recursos de l'Administració

Àmbit laboral

Treball amb suport: inserció en empresa ordinària

Tipus de contracte	Contracte laboral entre l'empresa i el treballador.
Característiques	<ul style="list-style-type: none">• Empresa ordinària.• Orientació i acompanyament individualitzat al treballador en el seu lloc de feina.• Suport de preparadors laborals especialitzats.
A qui es dirigeix?	A persones amb DID amb dificultats d'inserció laboral en empreses ordinàries.

Centre Especial de Treball (CET): inserció en empresa de mercat de Treball Protegit

Tipus de contracte	Contracte laboral entre l'empresa i el treballador.
Característiques	<ul style="list-style-type: none">• Empresa especial: ordinària amb funció social.• Suport al treballador a través de les Unitats de Suport. a l'Activitat Professional (USAP)• Un mínim del 70% de la plantilla té discapacitat.• Enclau laboral: Els treballadors el CET fan la feina a les empreses ordinàries (exemple: neteja, jardineria...)
A qui es dirigeix?	Persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%.

Àmbit sociolaboral

Centres Ocupacionals (CO)

Tipus de contracte	Contracte de Servei entre Entitat prestadora de serveis i el treballador.
A qui es dirigeix?	A persones amb DID amb un grau igual o superior al 65% que no poden integrar-se al món laboral.
Objectiu	Rehabilitació i atenció diürna.
Característiques	Segons les possibilitats del treballador, n'existeixen 2 tipus: 1. Servei Ocupacional d'Inserció (SOI) <ul style="list-style-type: none">• Transitori, fins que la persona es forma per passar al CET o espera per accedir al Servei de Teràpia Ocupacional. 2. Servei de Teràpia Ocupacional (STO) <ul style="list-style-type: none">• Per a persones que ja s'han format al SOI o venen d'un altre servei.• Poden rebre suport d'un auxiliar educador.

Àmbit social

Centre d'Atenció Especialitzada (CAE)

Tipus de contracte	Contracte de Servei entre Entitat prestadora de serveis i el treballador.
A qui es dirigeix?	A persones amb discapacitats intel·lectuals greus.
Objectiu	<ul style="list-style-type: none">• Atenció diürna.• Aconseguir autonomia i integració social.
Característiques	<ul style="list-style-type: none">• Supervisió individualitzada a nivell sanitari, psicopedagògic i social.

6.1. Com accedir al món laboral?

Existeixen diferents vies, segons la formació i capacitats de la persona amb DID:

1. Via ordinària

- **Servei d'Ocupació de Catalunya**
Atent a tota la població en general.
A les Oficines de Treball s'hi troben els recursos i serveis oferts als usuaris en general.
Des de les Oficines poden derivar les persones amb DID a la via específica.

2. Via específica

Utilitzaran els serveis ordinaris per completar el pla o itinerari personalitzat d'inserció.
Si volen demanar alguna feina han d'adreçar-se a l'Oficina de Treball.

- **Programa subvencionat dels Serveis Integrals d'Orientació, Acompanyament i Suport a la Inserció de les persones amb discapacitat**
Atent a persones amb DID que han rebut atenció especialitzada d'altres serveis no laborals.
Aquests serveis han valorat que la persona no té prou autonomia per adreçar-se als serveis ordinaris o que requereix d'un traspàs d'informació específica entre serveis especialitzats.
La prioritat és garantir la continuïtat del suport especialitzat i una adequada i coherent transició entre recursos i/o etapes.

- **Centre Especial de Treball (CET Treball Protegit)**
- **Servei Ocupacional d'Inserció (SOI)**
Com a pas intermediari a la via ordinària i la específica.

6.1.1. Itineraris d'inserció laboral

Un cop s'ha accedit al món laboral a través de la via ordinària o específica, la persona amb DID es trobarà amb 5 possibles escenaris:

1. Itineraris sense acompanyament

Segueixen el procés general i normalitzat. Els serveis d'ocupació generalistes fan la tutoria, però els serveis especialitzats poden intervenir de forma puntual i poc intensiva, en funció de les necessitats i preferències de la persona.

2. Itineraris amb acompanyament

Adreçats a persones que poden tenir dificultats per a trobar i mantenir un lloc de treball. Necessiten un acompanyament però no una intervenció de suport intensa i continuada. Els serveis especialitzats fan la tutoria, i la complementen amb recursos i serveis generalistes, i amb altres serveis no laborals que atenguin la persona.

3. Itineraris "Treball amb suport"

Adreçat a persones amb DID que requereixen dispositius molt personalitzats per adaptar el lloc de treball, monitoratge i implicació de l'entorn laboral.

Els serveis especialitzats fan la tutoria, i la persona usuària disposa d'un suport intens (però flexible) i personalitzat.

Comporta suport per accedir al lloc de treball, i suport específic per a mantenir el lloc de treball, i al llarg de la vida laboral si és necessari.

Aquests suports els realitzen preparadors laborals especialitzats del Programa subvencionat dels Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de la salut mental (SIOAS)²³.

4. No itinerari d'inserció

Es pot produir per 2 motius:

- Per manca de plaça o subvenció
- Per no complir els requisits de la subvenció:
Persones amb discapacitat i/o malaltia mental que tinguin reconegut un grau de discapacitat igual o superior al 33% i que pateixin alguna de les discapacitats següents: psíquica, física, sensorial, capacitat intel·lectual límit i trastorn mental, i que es trobin en les situacions següents:
 - Persones demandants d'ocupació no ocupades inscrites al Servei d'Ocupació de Catalunya.
 - Persones inscrites al Servei d'Ocupació de Catalunya com a millora de feina.
 - Persones treballadores en actiu que es trobin en la fase de seguiment a la inserció i/o treball amb suport.

²³ ORDRE TSF/294/2016, de 28 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a la realització dels Serveis integrals d'orientació, acompanyament i Suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de la salut mental.

5. Itinerari per mitjà del Centre Especial de Treball (CET) “Treball protegit”

Sistema que garanteix la qualitat de l'activitat laboral de les persones que no es poden inserir en el mercat laboral ordinari.

El Treball Protegit es fonamenta en els Centres Especials de Treball (CET). Són empreses amb una plantilla amb un mínim del 70% de treballadors amb discapacitat.

L'objectiu principal és realitzar un treball productiu, i assegurar treball remunerat i prestació de serveis d'ajustament personal i social (USAP) que requereixin les persones treballadores amb discapacitat. La seva finalitat final és sense ànim de lucre.

6.2. Ajuts i subvencions en l'ocupació

Formació Ocupacional

Existeixen 2 possibilitats:

1. Programa subvencionat per la realització dels Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral.
2. Altres subvencions de l'Administració Pública:
 - Subvenció per realitzar accions de formació d'oferta en àrees prioritàries adreçades a persones treballadores desocupades (FOAP)²⁴.
 - Subvenció pel programa d'accions d'intermediació laboral per a persones aturades en col·laboració amb agències de col·locació²⁵.
 - Subvenció per finançar projectes singulars, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya²⁶.

²⁴ ORDRE TSF/288/2016, de 24 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a la realització d'accions de formació d'oferta en àrees prioritàries, adreçades prioritàriament a persones treballadores desocupades, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

²⁵ ORDRE TSF/310/2016, de 17 de novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions per la realització d'accions d'intermediació laboral per a la inserció en el mercat de treball de persones aturades en col·laboració amb agències de col·locació.

²⁶ ORDRE TSF/289/2016, de 26 d'octubre, per la qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels projectes singulars.

Les Entitats que compleixin els requisits poden optar a aquestes subvencions, i els hi servirà per complementar el Programa subvencionat per la realització dels Serveis integrals d'Orientació, acompanyament i suport a la inserció laboral.

Per conèixer els cursos subvencionats, pots consultar a l'Oficina del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, segons el teu codi postal o a la web²⁷

Administració Pública i Inserció Laboral

Per llei, les empreses públiques i privades de 50 o més treballadors estan obligades a contractar, com a mínim, un 2% de treballadors amb discapacitat. La resta d'empreses més petites, aquesta situació és opcional i proporcional al número de treballadors que tingui.

Però ens trobem que empreses públiques i privades no poden contractar persones amb discapacitat. L'Administració Pública ha determinat l'**excepcionalitat** de quedar exemptes, de forma parcial o total, d'aquesta obligació.

L'administració atorga incentius econòmics (subvencions i avantatges fiscals) a aquelles empreses que contracten persones amb discapacitat i dóna ajuts per contractes temporals o en pràctiques.

Per consolidar que la persona amb DID aconsegueixi i mantingui una feina, l'Administració regula la concessió d'ajudes per al **Treball amb Suport** de persones amb discapacitat en el mercat ordinari.

Ocupació Autònoma

Per llei, les Administracions Públiques han d'adoptar polítiques per fomentar el treball autònom de persones amb discapacitat. Poden estar adreçades a establir i desenvolupar iniciatives per compte propi, o a través d'entitats de l'economia social.

L'Administració també potencia el treball de persones amb DID dintre els seus propis organismes de funcionament.

Treball a l'administració Pública

Les Administracions poden realitzar convocatòries restringides només per a persones amb discapacitat intel·lectual. Quan s'obre una convocatòria de feina, es publica al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Bolletí Oficial de l'Estat, o a qualsevol publicació oficial de l'organisme que convoca contractació (Ajuntaments, Diputació, etc.).

- Administració Estatal
Per llei, es reserva un 7% de les places ofertades per a persones amb Discapacitat. El 2% de les places han d'estar cobertes per persones que acreditin DID i el 5% per persones que acreditin qualsevol altre tipus de Discapacitat.

²⁷ Vegeu apartat d' adreces d' interès; pàgina 69, a la secció corresponent al Dep. de Treball, trobareu la relació d'oficines de Treball de la Generalitat dels SOC que hi ha a Catalunya: <https://www.oficinadetreball.gencat.cat>

- Administració Catalana
Per llei, un 7% de les places es reserven
a persones amb discapacitat.

Hi ha ofertes laborals temporals que es donen a conèixer
a les Oficines de Treball de la Generalitat.

L'habitatge

7. L'habitatge

Totes les persones aspirem a independitzar-nos de la família per viure sols, amb els nostres amics o amb la nostra parella. I les persones amb DID no són diferents.

Els motius pels quals ens volem independitzar poden ser molt diferents segons cadascú. Hi ha persones que s'independitzen per assolir un projecte de vida. N'hi ha d'altres que estan forçades a fer-ho, perquè la seva família no pot fer-se'n càrrec i necessiten un suport especialitzat.

Aquesta última situació es produeix, sobretot, en les famílies amb algun membre amb DID amb trastorns de la conducta i/o pluridiscapacitat. En qualsevol d'aquestes situacions, és necessària una alternativa al domicili familiar.

L'habitatge és un espai de seguretat, on podem explicar els nostres sentiments.

També per a les persones amb DID:

- Hi pot expressar les emocions i els conflictes,
- Hi pot potenciar les habilitats
 - a la llar (menjar, higiene, cura de la roba, seguretat...)
 - i de l'entorn social (comprar, participar a la comunitat...).

Les persones amb DID que viuen en un habitatge especialitzat s'han de mantenir vinculades a la seva família, perquè la relació amb pares, germans, tiets, etc. és el factor principal per al seu benestar emocional.

A Catalunya, existeixen 3 serveis d'habitatge per a persones amb DID. Es diferencien per:

1. La intensitat i el tipus de suport que ofereixen a la persona:

- **Intermitent**
Es presta de manera esporàdica.
- **Limitat**
Es presta ocasionalment de manera continuada, durant un període de temps limitat, també una freqüència regular, i en alguns entorns de la vida de la persona (llar, treball, vida comunitària, etc.).
- **Intermitent/Limitat**
amb especial atenció per problemes de salut mental, comportament o envelliment.
- **Extens**
Es presta de manera continuada, sense límit de temps, amb una freqüència regular, i afecta algunes situacions de la vida de la persona amb DID (llar, treball, escola, vida comunitària, etc). Aquest tipus de suport és adequat per a les persones amb DID que requereixen un suport intermitent o limitat, però que, a causa de presentar trastorns de comportament greus, requereixen un suport extens.

- **Generalitzat**
Es presta de manera continuada, possiblement per a tota la vida de la persona amb DID, amb una freqüència i intensitat altes. Afecta totes o quasi totes les situacions de vida de la persona, que depèn de tercers.

- **Generalitzat amb problemes de salut o salut mental afegits**

2. El nombre de persones que viuen juntes.

3. La quantitat i l'especialització dels professionals que donen suport a les persones amb DID.

Cada especialista determina el ritme i les activitats que desenvolupen a l'habitatge.

1. Intensitat i tipus de suport

Llar residència

Intermitent	292 h / usuari / any
Limitat	912 h / usuari / any
Int. / Limitat + especial atenció	963 h / usuari / any

Residència

Extens	1462 h / usuari / any
Generalitzat	1307 h / usuari / any
Generalitzat + problemes de salut	1514 h / usuari / any

2. Nombre de persones que viuen juntes

60 places màx. en unitats de convivència de 12 persones màx.	24 places màx. en unitats de convivència de 12 persones màx.	1 a 4 persones màx.
--	--	---------------------

3. Quantitat i especialització dels professionals de suport

<ul style="list-style-type: none"> • Director/a • Treballador/a social • Psicòleg o pedagog/a • Psiquiatre/a o Neuròleg/òloga • Metge/essa • Infermer/a • Fisioterapeuta • Auxiliars atenció dia • Auxiliars atenció nit 	<ul style="list-style-type: none"> • Director/a • Treballador/a social • Psicòleg o pedagog/a • Responsable higienico-sanitari/a • Auxiliars atenció dia • Auxiliars atenció nit 	<ul style="list-style-type: none"> • Psicòleg o pedagog/a • Psicopedagog/a • Treballador/a social • Educador/a
---	--	--

Hores de suport

24 h/dia 365 dies/any	24 h/dia 365 dies/any	NO inferior a 10 h/setm. 52 setm./any
--------------------------	--------------------------	--

7.1. Tipus de recursos d'habitatge²⁸

7.1.1. Servei de residència²⁹

Tipus

Acolliment residencial **temporal o permanent** per a persones amb DID que necessiten **suport extens o generalitzat** amb problemes de salut o salut mental afegits.

Motius

Necessiten una llar perquè és impossible o desaconsellable que visquin a la seva pròpia, com a conseqüència

- de problemes derivats de la mateixa discapacitat,
- per manca de família,
- o per no disposar de condicions sociofamiliars i assistencials adequades.

7.1.2. Servei de llar residència

Tipus

Acolliment residencial **temporal o permanent** per a persones amb DID que necessiten **suport intermitent, limitat o extens** amb o sense trastorns de conducta.

Motius

Necessiten una llar perquè és impossible o desaconsellable que visquin a la seva pròpia, com a conseqüència

- de problemes derivats de la mateixa discapacitat,
- per manca de família,
- o per no disposar de condicions sociofamiliars i assistencials adequades.

L'atenció diürna està especialitzada per a persones amb DID: Centres Ocupacionals (CO) o Centre Especial de Treball (CET).

La persona amb DID rep suport per realitzar les activitats de la vida diària d'acord amb les seves necessitats, i per a potenciar-ne l'autonomia personal, l'autoestima i l'equilibri emocional.

7.1.3. Programa de suport a l'autonomia a la pròpia llar³⁰

Tipus

Ofereix orientació i suport a les persones amb DID amb necessitats de **suport intermitent o limitat** que viuen soles, en parella o bé conviuen amb altres persones (amb un nombre màxim de 4 persones).

²⁸ Per accedir al llistat de Residències i Llars Residència federades de Dincat, adreça't a: <http://www.dincat.cat>

²⁹ DECRET 318/2006, de 25 de juliol, dels serveis d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat.

³⁰ BEF/285/2006, de 9 de juny, de convocatòria per a l'acreditació d'entitats col·laboradores de diversos programes en l'àmbit dels serveis socials.

Motius

La persona amb DID té necessitats o carències que no pot satisfer per ella mateixa.

Té un grau elevat d'autonomia.

7.2. Què cal fer per sol·licitar una plaça subvencionada en un recurs d'habitatge

La sol·licitud d'una plaça d'habitatge subvencionada o concertada és la mateixa per als 3 serveis.

Cal adreçar-se al Centre d'Atenció a Persones Discapacitades (CAD)³¹. Aquest centre, per mitjà de l'Equip de Valoració i Orientació d'Adults en l'àmbit d'habitatge, avalua la tipologia de recurs més adient per a la persona amb DID.

Per als Serveis de **residència i llar residència**, la demanda es pot realitzar qualsevol dia de l'any en curs.

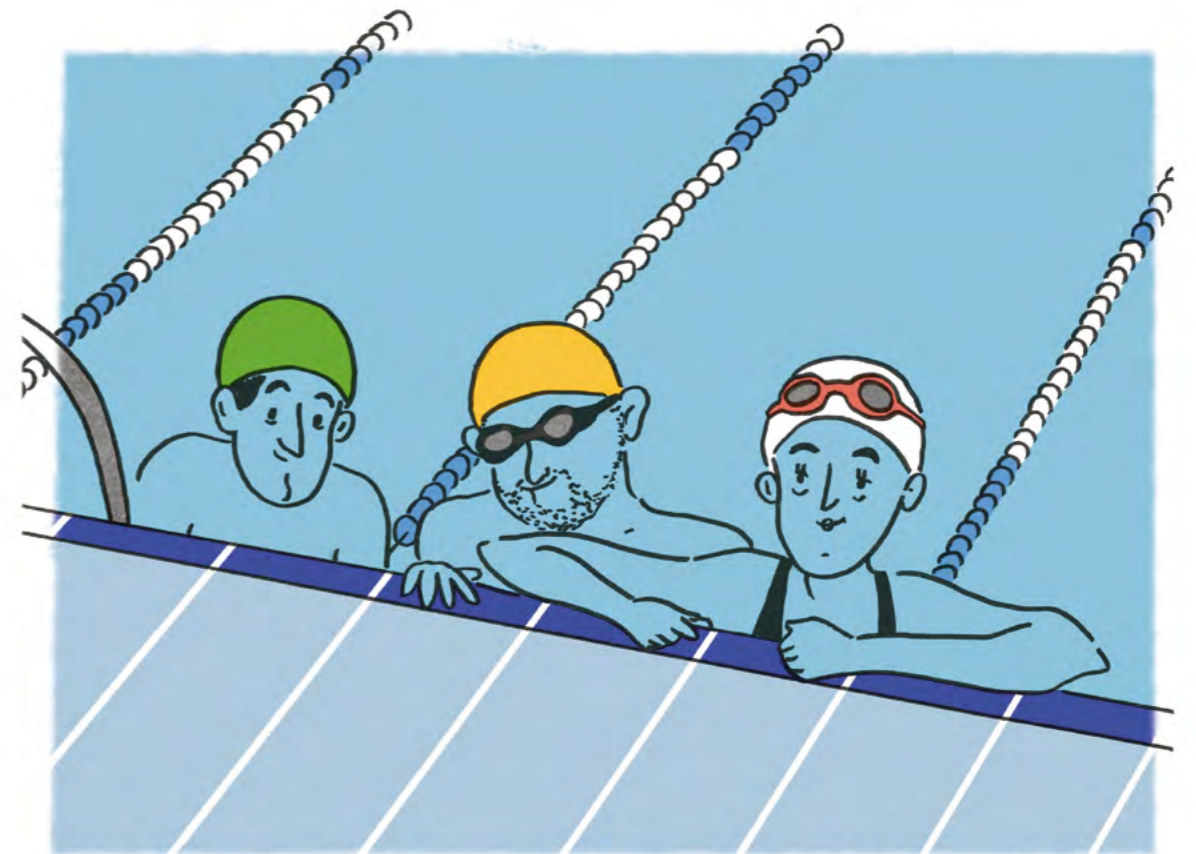
La sol·licitud del programa de **suport a l'autonomia a la pròpia llar** NOMÉS es pot sol·licitar durant 2 mesos de l'any en curs.
Durant la resta de l'any, NO es pot sol·licitar la subvenció.

Ens podem trobar que la persona amb DID no obtingui la subvenció, per esgotament del pressupost o per altres situacions, i que no tingui dret a rebre el suport.

Si es produeix un canvi de la situació familiar que faci variar el motiu de la sol·licitud inicial (agreuament de la situació d'emergència, canvi de les necessitats de la persona, etc.), caldrà informar-ne al CAD perquè torni a valorar el cas.

³¹ Sol·licita l'ajut per internet: <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Ajuts-de-suport-a-lautonomia-en-la-propia-llar?moda=1>

L'oci i la importància de les relacions socials

8. L'oci i la importància de les relacions socials³²

L'oci, o lleure, és el temps lliure de què disposem per distreure'ns de les ocupacions quotidianes.

8.1. L'oci i la seva importància

El temps lliure és la condició imprescindible per poder realitzar activitats d'oci. És el temps que ens queda sense obligacions i ocupacions habituals, com la feina o l'escola.

L'oci és **de lliure elecció**. Nosaltres decidim l'activitat que volem fer, com, amb qui, on i quan la volem desenvolupar.

La motivació per desenvolupar una activitat és la satisfacció que produeix mentre es realitza, encara que suposi un esforç. El lleure té una finalitat en sí mateix.

Per tant, NO es pot considerar oci una activitat que es troba inclosa dins l'horari escolar o laboral. Exemple: fer piscina al taller ocupacional o anar a fer una excursió en horari escolar.

³² Per a més informació consulta el manual "Ocio, Servicio de Ocio Inclusivo" de FEAPS, disponible en pdf.

L'oci és **beneficiós** per a tothom, ja que ens permet

- desconnectar,
- trencar amb la rutina i, sobretot,
- relacionar-nos.

A més, la major part del temps lliure el gaudim amb altres persones i en espais comunitaris. Per tant, l'oci **promou** la participació i la inclusió de les persones en la comunitat. Així, podem dir que l'oci és **inclusiu**.

Les persones amb DID **necessiten suport**

- per gaudir d'espais de trobada,
- i per realitzar activitats de lleure.

8.2. Entitats i serveis d'oci

Una comunitat inclusiva crea les condicions adequades per respondre a les necessitats de tots els ciutadans en tots els serveis i programes que es desenvolupen des de diferents tipus d'equipaments.

Un programa d'oci inclusiu és:

- un projecte obert, comprensiu i transformador;
- heterogeni en relació a les habilitats i capacitats, i als grups d'edats;
- s'adapta a les característiques de la persona amb discapacitat intel·lectual;
- utilitza tecnologies;
- valora els processos més que els resultats;

- treballa la cooperació més que la competició;
- genera espais per poder interactuar, i diferents activitats amb objectius comuns;
- busca l'equilibri entre l'ús del petit i el gran grup;
- compensa les limitacions; i
- planteja situacions d'accés real amb plena participació.

On pots trobar activitats d'oci?

La comunitat és la principal font d'activitats d'oci, ja que és on s'hi troben tots els equipaments:

- museus,
- centre cívics,
- cinemes,
- teatres,
- monuments d'interès cultural,
- allotjaments turístics, etc.

Les persones amb DID necessiten suport per poder accedir a aquesta oferta lúdica i cultural.

Aquest suport es promou:

- Des de l'administració: ajuntaments i diputacions³³.
- Des de les entitats especialitzades en l'atenció a persones amb DID.
 - Serveis d'oci d'una entitat;
 - Entitats d'oci, que es dediquen exclusivament a oferir i promoure l'oci.

³³ Consultar les ajudes públiques que ofereix l'ajuntament de la localitat on es resideix.

Què faig si el meu fill/lla és menor d'edat?

La majoria d'activitats per a menors d'edat (casals en períodes de vacances i activitats extraescolars) les ofereixen les mateixes escoles, tant ordinàries com d'educació especial, a través de les AMPAs.

Els ajuntaments i diputacions també han iniciat activitats d'oci on tenen en compte la participació dels infants i adolescents de la localitat.

Per sol·licitar més informació podeu adreçar-vos a Dincat.
Tel. 934 901 688 / www.dincat.cat

8.3. Com s'estructura l'oci?

Per entendre com s'organitzen les entitats i els serveis d'oci és important conèixer els diferents àmbits de l'oci i els programes de relació entre les persones i la comunitat.

Àmbits

- **Àmbit Lúdic-esportiu**
Conjunt d'activitats físiques i pràctiques esportives que busquen el plaer personal en el temps lliure.
- **Àmbit Cultural**
Engloba les activitats d'expressió artística i creativa com les activitats:

- plàstiques (pintura, fotografia, etc.),
- audiovisuals (cine, radio, televisió, música...),
- escèniques (teatre, dansa,...), etc.

- **Àmbit Turisme**

Per exemple, l'afició de viatjar per plaer.

- **Àmbit Recreatiu**

Satisfà la diversió i les relacions interpersonals.

Per programes

- **Programes Específics**

Són els més habituals i els menys inclusius.

Es dissenyen des de la pròpia entitat sense fer ús dels recursos de la comunitat.

La integració es té en compte depenent de la mida dels grups, del protagonisme dels participants en la presa de decisions, de l'ús de recursos, etc.

- **Programes Mixtes**

Estan dirigits a persones amb i sense discapacitat intel·lectual.

- **Programes de Mediació**

Faciliten l'accés a l'oferta d'oci a les persones amb DID.

Tenen un doble objectiu: recolzar la persona perquè desenvolupi l'activitat dins la comunitat, i treballar amb la comunitat per transformar entorns i fer-los inclusius.

- **Programes d'Inclusió**

Estan dirigits a la inclusió de persones amb DID, perquè totes les persones s'interrelacionen i les necessitats de cadascú tenen la mateixa importància.

Si creuem els diferents tipus d'oferta que existeix en els àmbits d'oci, apareix una àmplia varietat de suports i possibilitats a oferir a las persones amb DID. Exemples:

	Lúdic esportiu	Cultural	Recreatiu	Turisme
Específics	L'equip de futbol de l'entitat	Un grup de teatre específic	Un grup de 5 amics amb DID i el suport de voluntaris o monitors de l'entitat	Viatge cultural NOMÉS per a persones amb DID
Mixtes	Programa de senderisme de l'entitat en què participen altres joves de la comunitat	Una coral formada per persones amb i sense discapacitat	Un grup de joves amb i sense discapacitat i el suport de voluntaris o monitors	Viatge cultural de persones amb i sense discapacitat
Mediació	Una persona amb DID participa en un club de tennis de taula amb suport personal	Es donen suports específics perquè una persona amb DID participi en el curs de fotografia de la universitat	Una parella de persones amb DID tenen un grup d'amics sense discapacitat	Una persona amb DID s'incorpora a un viatge cultural ordinari amb un suport
Inclusió	El programa de natació de la localitat oferta una activitat amb la inclusió de persones amb DID	Una companyia de dansa en què participa una persona amb DID	El grup de joves del barri inclou una persona amb DID	Un viatge organitzat on es preveuen suports per a persones amb DID

És important destacar que una mateixa persona pot participar en diferents ofertes: fer natació en un club ordinari, formar part d'un grup de teatre amb persones amb o sense DID, i sortir els divendres amb un grup d'amics del Servei d'Oci.

Es pot realitzar qualsevol activitat en el temps lliure; cada programa precisa d'uns suports específics i ofereix unes possibilitats diferents.

8.4. Assistència en viatge

Avió

En compliment del Reglament CE 1107/2006 del Parlament europeu, el 26 de juliol de 2008 es posa en marxa un servei d'atenció als passatgers amb discapacitat i/o mobilitat reduïda en tots als aeroports europeus.

Per sol·licitar el servei:

1. S'ha de demanar amb 48 hores d'antelació.
2. Es queda en un punt de trobada senyalitzat.
Es poden veure els punts de trobada a www.aena.es.
3. Els controls i facturació es realitzaran amb un acompanyant fins arribar al seient de l'avió.
4. Al lloc de destí, l'acompanyant ofereix suport per baixar de l'avió i recollir l'equipatge.

Tren

Adif i Renfe posen a disposició dels passatgers el servei **Atendo**, d'atenció i assistència a viatgers amb mobilitat reduïda. És un servei personalitzat que orienta, informa i facilita l'accés i el trànsit per les estacions, i assisteix per pujar i baixar del tren.

Actualment només està disponible per a alguns trens i estacions dels serveis regionals. Pots sol·licitar el servei d'assistència en el moment de la compra del bitllet o bé a través del tel. **902 240 505**.

Si tens una discapacitat igual o superior al 65%, pots obtenir la targeta daurada de Renfe amb validesa anual i que ofereix descomptes del 40%.

Vaixell

Les persones amb DID tenen dret a una assistència gratuïta per part dels transportistes i operadors dels ports i a bord del vaixell. Aquesta assistència inclou la pujada i baixada del vaixell.

Es recomana notificar al transportista les necessitats específiques d'allotjament, seient o serveis requerits, o les necessitats de portar un equip mèdic. Per a qualsevol altre tipus d'assistència, les persones amb DID o persones amb mobilitat reduïda hauran d'avisar el transportista o l'operador amb 48 hores d'antelació, i hauran de presentar-se abans de l'hora de l'embarcament anunciat i en el punt designat.

8.5. Agències de viatge especialitzades en turisme accessible³⁴

A Catalunya hi ha algunes agències de viatge especialitzades en turisme accessible que disposen de serveis adaptats per cobrir les necessitats dels turistes amb persones amb discapacitat.

Planificar el futur

³⁴ Mira l'apartat d'adreces d'interès; pàgina 95, a la secció corresponent a Agències de viatge especialitzades.

9. Planificar el futur

Què passarà quan els pares faltem?

Aquest és un tema que preocupa els pares i les mares des que els seus fills i filles amb DID són petits. No és un tema que t'ha d'angoixar, però sí hi ha un seguit d'aspectes que cal tenir en compte, sobretot a mesura que s'acosta la majoria d'edat.

Segons el Codi Civil, quan una persona neix comença a tenir personalitat jurídica. La personalitat jurídica està formada per **la capacitat jurídica i la capacitat d'obrar**.

La capacitat jurídica

Vol dir que la persona és **portadora** de drets, i per exercir-los necessita altres persones que la representin, sovint els propis pares quan la persona és menor d'edat.

La capacitat d'obrar

La capacitat jurídica es complementa quan la persona fa 18 anys (la majoria d'edat) i se li reconeix de manera automàtica la capacitat d'obrar. És a dir, les persones, a més de portar drets, poden **actuar** en dret, **exercir** el seus drets, ja que són **responsables** dels seus actes.

S'ha de valorar en quines situacions una persona amb DID necessita un suport per prendre decisions per ella mateixa. En aquests casos es preveuen uns mecanismes legals per donar suport en l'exercici dels seus drets i, en cas que sigui necessari, establir mesures de protecció.

9.1. Modificació de la capacitat d'obrar

És el procés per determinar en quines situacions o sobre quines decisions la persona amb DID necessita suport.

L'objectiu de la modificació de la capacitat d'obrar és protegir legalment la persona amb DID en els casos en què no pot assumir les conseqüències de determinats actes o decisions preses.

La capacitat d'obrar d'una persona amb DID només la pot modificar un jutge, que valora els suports que necessita aquest persona.

És molt important que, abans de començar un procediment de modificació de la capacitat d'obrar, t'informis. Des de Dincat³⁵ et podem ajudar a resoldre qualsevol dubte.

³⁵ Dincat. Tel. 934 901 688 / www.dincat.cat/ info@dincat.cat

El procés de modificació de la capacitat d'obrar

La Demanda

Es presenta un escrit (una demanda) al jutge en què s'explica que la persona amb DID necessita un suport per prendre certes decisions.

És molt recomanable proposar qui pot donar aquest suport.

Aquest procés s'ha de tramitar mitjançant un advocat.

La resposta a la demanda i el procés judicial

El jutge revisa la demanda i, si decideix seguir amb el procés, ho comunica mitjançant un escrit.

Durant el procés judicial, un metge forense valora les capacitats de la persona amb DID, i realitza un informe que envia al jutge.

És important que el jutge determini el suport que la persona necessita per exercir els seus drets, i no que en valori la "capacitat mental".

El judici

El jutge té l'obligació d'escoltar la persona amb DID, la seva família i altres persones (per exemple, els professionals de suport). Aquest és un dret fonamental.

La sentència

Quan el jutge té tota la informació, dicta la sentència, és a dir, posa per escrit el que ha decidit.

El jutge decideix si la persona amb DID necessita suport per prendre determinades decisions i com ha de ser aquest suport (de representació o de complement).

També decideix la persona que li donarà aquest suport.

La sentència de modificació de la capacitat d'obrar es pot canviar.

Si alguna situació de la vida de la persona canvia, el jutge, a petició de la persona o la família, pot revisar la decisió de la sentència.

Per fer això cal un nou procediment judicial.

La modificació de la capacitat d'obrar de la persona amb DID pot ser:

- total (cura de si mateixa i administra els béns)
- o parcial (limitat a decisions com l'administració del patrimoni o temes relacionats amb la salut).

També cal tenir en compte si aquest suport s'ha de donar en representació de la persona (tutela) o com a complement de la seva capacitat (curatela).

La modificació de la capacitat d'obrar no suposa la pèrdua de drets de la persona: pot ser propietària, rebre una pensió, pot vendre i comprar, etc., però necessitarà l'assistència del Tutor o del Curador.

Hi ha uns drets que són personalíssims, com el dret a votar o a contraure matrimoni. Són drets que no poden ser exercits per una altra persona. Es perd el dret a vot quan el jutge ho indica en la sentència. Si en la sentència no s'especifica res, la persona pot votar encara que hi hagi una modificació de la capacitat d'obrar (Art. 3 de la LOREG 04/15).

9.1.1. Figures legals de protecció (i suport)

Són les persones encarregades de representar o complementar les decisions de la persona amb DID.

Hi ha dos tipus de figures legals de protecció: el Tutor i el Curador.

El tutor i el curador accepten aquest càrrec davant del jutge corresponent. Però també hi poden renunciar per causes justificades.

Les tasques de tutor/curador de les persones amb DID són:

- Donar suport i assistència per prendre les decisions que el jutge ha establert en la sentència.
- Protegir els interessos de la persona amb DID i vetllar pel seu benestar, tenint-ne en compte els desitjos, les necessitats i les circumstàncies econòmiques personals.
- Fomentar la confiança i aptituds de la persona perquè pugui exercir la seva capacitat jurídica amb menys suport en el present o en el futur.

- Informar i demanar permís al jutge sobre temes com: la venda d'un pis, la demanda de préstecs, o temes relacionats amb la salut.
- Informar el jutge un cop a l'any del suport que ha donat a la persona amb DID.

El suport que ha de donar el tutor/curador ha de respectar les condicions que la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (2006).

Les dues figures legals de protecció i suport

El tutor

Dóna suport i assistència a la persona amb DID per prendre les decisions que ha establert el jutge a la sentència, per protegir els seus interessos, i per vetllar pel seu benestar.

Tutelar vol dir representar i procurar el màxim de benestar a la persona amb DID. No vol dir conviure amb aquesta persona.

Els pares tenen la **potestat prorrogada** o **rehabilitada**. En el testament, els pares poden anomenar diferents tutors per ordre de preferència. També poden anomenar les persones que **no** volen que sigui el tutor del seu fill amb DID.

La tutela la pot exercir qualsevol persona que els pares hagin designat en el testament i el jutge hagi considerat oportuna.

El curador

Ajuda en els actes o les decisions que la persona amb DID no pot assumir per ella mateixa, i que s'especifiquen a la sentència o marca la llei.

9.1.2. Altres figures de protecció sense una modificació de la capacitat d'obrar

L'assistent

Dóna suport a la persona amb DID sense que hi hagi una modificació de la capacitat d'obrar.

L'assistent és escollit per la persona que considera que el necessita. Té l'obligació de respectar la voluntat de la persona amb DID i les seves opcions personals.

9.2. Les entitats tutelars

Són organismes jurídics (fundacions, associacions, etc.) que reuneixen els requisits establerts per la legislació vigent i que no tenen ànim de lucre.

Les tasques de les entitats tutelars són:

- Donar suport perquè la persona amb DID identifiqui les seves metes i elabori un projecte de vida segons els seus desitjos i interessos.
- Acompanyar aquesta persona en el seu quotidià.

- Donar-li suport per a la gestió i optimització dels recursos econòmics.
- Vetllar pel seu benestar.
- Donar-li suport en la defensa i l'exercici dels drets i els deures com a ciutadà.
- Fomentar-li la confiança i las aptituds per optimitzar-ne l'autogovern i l'autonomia.
- Promoure la inclusió ciutadana de ple dret en una societat justa i solidària.
- Presentar al jutge els comptes econòmics sobre la feina realitzada per justificar que totes les decisions són en benefici exclusiu de la persona amb DID.

A més, les entitats tutelars ofereixen un servei d'informació i assessorament per poder valorar i decidir millor les mesures de protecció i garantia dels drets presents i futurs de la persona amb DID.

També ofereixen un servei de pretutela. És un compromís de les entitats tutelars amb la família de la persona amb DID perquè quan el suport familiar falti, la persona no es quedi en una situació de vulnerabilitat i la nova situació li sigui propera i coneguda.

9.3. Altres aspectes relacionats amb el futur

A més dels aspectes legals, n'hi ha d'altres que et poden ajudar a planificar el futur del teu fill amb DID.

És recomanable que comptis amb un suport professional perquè t'assessorin sobre serveis residencials, prestacions, tràmits legals, etc.

També és important poder fer aquest procés amb temps i evitar l'angoixa de prendre decisions de pressa.

També és recomanable comptar amb el teu fill amb DID: tenir en compte el que li agradaria, com veu ell/a el seu futur, quins són els seus plans, etc.

Una part important d'aquest procés són els germans: la seva implicació pot variar en cada família, però és recomanable que estiguin informats dels desitjos dels pares respecte del futur, i que puguin participar activament en aquesta planificació i aportar el seu punt de vista i disponibilitat. Si es mantenen informats podran "continuar" amb els tràmits iniciats pels pares, i no "començar de nou", quan arribi el moment.

Finalment, es recomana que el procés de separació dels fills amb DID es faci abans que els pares faltin. Això aporta molta tranquil·litat a tothom i disminueix l'angoixa que genera la mort.

Prestacions econòmiques i socials

10. Prestacions econòmiques i socials

El fet de tenir un fill amb discapacitat pot donar dret a cobrar diversos ajuts i prestacions.

Cal tenir en compte alguns aspectes importants.

Les prestacions econòmiques poden variar, perquè depenen d'una legislació que és canviant. Aquest document s'ha revistat l'any 2017. Comprova si la prestació que t'interessa encara és vigent.

No és la discapacitat el que dóna dret a rebre les prestacions de manera automàtica. Les prestacions econòmiques depenen del grau de discapacitat o de l'edat de la persona amb DID, i dels ingressos econòmics. Per saber si et correspon una o altra prestació has de comprovar que compleixes els requisits establerts.

Algunes prestacions també estan vinculades a un terme específic que ha de constar en el certificat de discapacitat, com per exemple la “mobilitat reduïda” o “la necessitat d'una altra persona per realitzar les tasques vitals”.

Els treballadors socials del centre o servei on assisteix el teu fill amb DID poden facilitar tota la informació necessària.

Molts d'aquests ajuts es demanen mitjançant documentació oficial i sovint cal adjuntar tot un seguit de documentació.

Els organismes oficials que ofereixen les prestacions econòmiques són:

- Seguretat Social
- Servicio Público de Empleo Estatal (abans INEM)
- Prestacions econòmiques vinculades al treball
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Ministeri d'Hisenda i Funció pública
- Departament d'Economia i d'Hisenda
- Ministeri d'Educació, Cultura i Esport
- Departament d'Ensenyament
- Departament de Territori i Sostenibilitat
- Departament de Salut
- Administració local

10.1. Seguretat Social³⁶

La prestació econòmica per fill a càrrec³⁷

És un ajut que es concedeix a la unitat familiar que té un fill amb discapacitat que en depèn.

³⁶ Si vols sol·licitar més informació, contacta amb les delegacions de la Seguretat Social del teu districte, truca al telèfon 900 166 565 o visita el web www.seg-social.es

³⁷ Per a més informació: http://www.segsocial.es/Internet_2/Trabajadores/PrestacionesPension10935/Prestacionesfamilia10967/Prestacioneconomica27924/index.htm

Per beneficiar-se d'aquesta prestació econòmica no s'exigeix un límit d'ingressos de la família.

Aquest ajut econòmic es concedeix en 2 situacions:

- Quan el fill és menor de 18 anys i té una discapacitat igual o superior al 33%.
- Quan el fill és més gran de 18 anys:
 - Si té un grau de discapacitat igual o superior al 65%.
 - Es preveu un ajut amb un import més elevat quan la persona té un grau de discapacitat igual o superior al 75%, i necessita una altra persona per realitzar les tasques vitals.

És incompatible

Amb la Prestació no Contributiva per Invalidesa (PNC).

És compatible

Amb:

- la prestació d'orfenesa simple o absoluta,
- un treball lucratiu, sempre que els ingressos percebuts no superin el 100% del SMI (salari mínim interprofessional vigent).

La prestació d'orfenesa³⁸

És un ajut econòmic que es concedeix quan mor un familiar i està destinat a compensar la situació de necessitat econòmica en què puguin quedar els fills propis o els aportats al matrimoni pel cònjuge.

Hi ha dos tipus de prestació:

- **Prestació d'orfenesa simple:** es concedeix quan mor un dels progenitors.
- **Prestació d'orfenesa absoluta:** es concedeix quan moren els dos progenitors.

És incompatible

Amb la Prestació no Contributiva per Invalidesa (PNC).

És compatible

Amb:

- la prestació per fill a càrrec,
- els orfes menors o majors de 18 anys que tenen una discapacitat de treball permanent absoluta.

On es tramita?

A qualsevol Centre d'Atenció i Informació de la Seguretat Social de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, i es pot iniciar en qualsevol moment posterior a la defunció.

³⁸ Enllaç: http://www.segsocial.es/Internet_1/Trabajadores/PrestacionesPension10935/MuerteySupervivencia/RegimenGeneral/Orfandad/index.htm

10.2. Servicio Público de Empleo Estatal (abans INEM)

La Renda Activa d'Inserció (RAI)³⁹

És un ajut econòmic gestionat pel Servei Públic d'Ocupació Estatal, amb la col·laboració dels Serveis Públics d'Ocupació, per a persones amb dificultats per incorporar-se al mercat de treball i en situació de necessitat econòmica. Es comença a cobrar el dia següent de la sol·licitud.

Els requisits:

- Ser menor de 65 anys.
- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33%.
- Estar aturat i inscrit com a demandant d'ocupació 12 mesos o més, de forma ininterrompuda.
- Haver cobrat durant la vida laboral una prestació contributiva o assistencial d'atur.
- Tenir ingressos inferiors al 75% de l'SMI (salari mínim interprofessional).

La durada

11 mesos com a màxim.

Es pot sol·licitar la RAI fins a 3 vegades consecutives.

³⁹ Per a més informació, contacta amb les Oficines de Treball de la Generalitat, les dependències del SEPE del teu districte, truca a l'11 887 o visita el web www.sistemanacionalempleo.es

La quantitat

426 € al mes.

Si la persona que rep l'ajut RAI comença a treballar, com a autònom o per compte d'altri a temps complet, pot rebre una ajuda equivalent al 25% de la RAI durant 180 dies com a màxim.

Si la persona comença a treballar a temps parcial, de l'import de la RAI es deduirà la part proporcional del temps treballat i el període de la renda pendent de percebre.

És compatible

Per al fill a càrrec, si els tutors són els pares.

10.3. Prestacions econòmiques vinculades al treball⁴⁰

Prestacions contributives

Són ajuts econòmics i de durada indefinida a què poden accedir persones que hagin cotitzat a la Seguretat Social.

Les prestacions econòmiques són per:

- Incapacitat temporal
- Jubilació
- Incapacitat permanent
- Viduïtat i orfandat

⁴⁰ Per a més informació, contacta amb les delegacions de la Seguretat Social, truca al telèfon 900 166 565 o visita el web www.seg-social.es

Quant a la jubilació anticipada de treballadors amb DID, es pot aplicar:

- en persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65%
- i en aquelles amb un grau de discapacitat igual o superior al 45 % sempre que hi hagi evidències que determinen de manera generalitzada i apreciable una reducció de l'esperança de vida d'aquestes persones.

10.4. Departament de Treball, Afers socials i Famílies⁴¹

El subsidi de mobilitat i compensació per despeses de transport

És un ajut econòmic periòdic per cobrir les despeses derivades del desplaçament fora del domicili habitual. Està adreçat a les persones amb DID que tenen greus dificultats per utilitzar els transports col·lectius.

Es tenen en compte els ingressos de la unitat familiar.

S'ha de demanar a l'Oficina de Benestar Social i Família.

Els requisits:

- Ser major de 3 anys.
- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.

⁴¹ Per a més informació, contacta amb les Delegacions Territorials de Benestar i Família, les Oficines de Benestar Social, truca al 900 300 500 o consulta el web www.gencat.net

- Tenir ingressos inferiors al 70% de l'SMI.
- No ser titular de la Seguretat Social.
- No tenir dret a beneficiar-se d'altres ajuts amb una quantitat igual o superior.

L'assistència sanitària i les prestacions farmacèutiques

És un servei d'assistència per malaltia comuna, accident no laboral i maternitat. Els medicaments són gratuïts. S'entrega una cartilla individual.

Els requisits:

- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33%.
- No ser beneficiari o no tenir dret a una altra prestació.
- No ser titular de la Seguretat Social.

La prestació complementària a la Prestació no Contributiva (PNC) per invalidesa o jubilació⁴²

És un ajut destinat a complementar la Prestació no Contributiva de les persones invàlides o jubilades.

La quantitat depèn dels ingressos personals del beneficiari. El 2016, la quantitat màxima era de 107,30 € al mes, durant 12 mensualitats.

Es tramita en la mateixa sol·licitud de la PNC.

⁴² Per accedir a la sol·licitud: <http://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Prestacio-complementaria-a-pensio-no-contributiva-per-invalidesa-o-jubilacio?category=7614d1e8-a82c-11e3-a972-000c29052e2c>

Els requisits:

- Ser beneficiari/ària de la Pensió no Contributiva.
- Residir legalment a Catalunya.
- No realitzar cap activitat laboral.
- No rebre una prestació de serveis d'acolliment residencial, sanitari o de naturalesa anàloga, i no estar ingressat en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.
- No tenir rendes anuals (excepte la PNC i la RMI) inferiors al 25% de l'import de la PNC (1.287,65 € el 2016).

El complement per al titular de PNC que viu en un habitatge de lloguer⁴³

Aquest complement va dirigit a beneficiaris de la PNC que resideixin en un habitatge llogat.

Els requisits:

- No tenir cap habitatge de propietat.
- Ser llogater d'un habitatge a la data de la sol·licitud.
- No tenir relació fins a 3er grau amb l'arrendador de l'habitatge llogat.
- Tenir fixada la residència habitual a l'habitatge llogat, amb una vigència de contracte de lloguer superior a 1 any, i havent-hi residit durant un període mínim de 180 dies anteriors a la data de la sol·licitud.

Si a l'habitatge llogat hi conviuen altres beneficiaris de la PNC, només tindrà dret a rebre aquest complement el titular del contracte de lloguer.

En el cas que a l'habitatge hi hagi més d'un titular del lloguer, només tindrà dret al complement de la PNC el 1er titular.

La prestació per al manteniment de les despeses de la llar per a determinats col·lectius

És un ajut econòmic per a les persones que no poden atendre les despeses del manteniment de la llar perquè ha mort el/la cònjuge o el familiar fins a segon grau de consanguinitat o afinitat (pare/mare, fill/filla, germà/germana, nét/néta, avi/àvia) amb qui compartia despeses.

La quantitat de l'ajut depèn dels ingressos del beneficiari. El 2016 la quantitat màxima era de 45 € al mes, i la mínima de 6 €/mes durant 12 mensualitats.

Els requisits:

- Residir legalment a Catalunya.
- Justificar que només es compta amb els ingressos propis per a les despeses de la llar habitual (llum, aigua, gas...).
- Tenir uns ingressos iguals o inferiors a 8.985,79 € l'any.
- No ser usuari/ària d'un ajut de serveis d'acolliment residencial, sanitari o de naturalesa anàloga, i no estar ingressat en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.

⁴³ Per accedir a la sol·licitud: <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Complement-de-pensio-no-contributiva-per-a-persones-que-viuen-de-lloguer>

La Prestació no Contributiva (PNC)⁴⁴

És un ajut mensual per a les persones que no tenen recursos per a la subsistència, i que no cotitzen a la Seguretat Social.

Els requisits:

- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 65%.
- Ser major de 18 anys.
- Tenir entre 18 i 65 anys amb discapacitat permanent, igual o superior al 65%, de caràcter físic, psíquic o sensorial, no tenir recursos econòmics suficients, i no poder acollir-se al sistema contributiu de pensions.

Si el beneficiari amb discapacitat té una discapacitat igual o superior al 75%, i necessita una altra persona per realitzar les tasques vitals, tindrà dret a un complement d'un 50% de la prestació assignada.

Els beneficiaris gaudeixen de la condició de pensionistes i tenen dret a rebre assistència mèdico-farmacèutica gratuïta i als serveis socials.

És incompatible

Amb la prestació per fill a càrrec y amb la prestació d'orfenesa⁴⁵.

És compatible

Amb el treball remunerat, durant els 4 anys següents a l'inici de l'activitat, fins al límit de l'IPREM (Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples). A partir d'aquest límit, l'import de l'ajut es veurà reduït.

Si s'ha iniciat l'activitat laboral abans de la sol·licitud de l'ajut, es podria denegar la prestació si els ingressos de l'activitat laboral superen el límit de rendes.

Aquesta prestació tributa a Hisenda⁴⁶.

La prestació per atendre les necessitats bàsiques

És un ajut per a les persones amb necessitats bàsiques: manutenció, les derivades de l'ús de la llar, comunicació, transports bàsics, i totes les despeses que són imprescindibles per viure dignament.

El 2016, la quantitat màxima de la prestació era de 536,52€ (12 pagaments anuals).

Els requisits:

- Ser major de 65 anys o tenir entre 18 i 65 anys i tenir una discapacitat igual o superior al 65%.

⁴⁴ Per a més informació: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/persones_amb_discapacitat/pensio_no_contributiva_invalidesa/

⁴⁵ Excepte si la suma de l'orfandat amb la PNC supera l'import màxim de la PNC vigent en cada moment.

⁴⁶ Organisme Responsable Departament de Treball, Afers Socials i Famílies/ Direcció General de Protecció Social. NORMATIVA LLEI 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic. DECRET 123/2007, de 29 de maig, pel qual es determina el règim aplicable a la sol·licitud i concessió de les prestacions socials de caràcter econòmic, i es concreten els requisits per al reconeixement del dret a les prestacions creades, en desplegament de la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.

- No rebre prestacions de la modalitat contributiva o no contributiva, ni rebre ajuts de la Seguretat Social
- Els ingressos econòmics de la unitat familiar o convivencial no han de superar el límit d'ingressos de l'any anterior.
Les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 % cobren el doble.
- La unitat familiar ha d'estar formada pel beneficiari, el seu cònjuge o la parella de fet, i els familiars fins a segon grau de consanguinitat o afinitat que convisquin en el mateix domicili.
- No exercir cap activitat laboral.
- No ser beneficiari d'una prestació de serveis d'acolliment residencial, sanitari o de naturalesa anàloga, i no estar ingressat en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.
Les persones que visquin en habitatges tutelats podran sol·licitar aquesta prestació.
- Residir legalment a Catalunya durant 5 anys.
Els 2 últims anys han de ser immediatament anteriors a la data de la sol·licitud, excepte en els casos que s'acrediti la condició de català retornat.
Cal mantenir la mateixa residència durant tot el període de la prestació.
Les absències inferiors a 45 dies consecutius o 90 dies durant un any natural, i les absències per malaltia no suposen l'incompliment d'aquest requisit.

El programa d'ajudes d'atenció social per a persones amb DID

És un programa per facilitar la prestació dels serveis necessaris per a les persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial.

Existeixen diversos tipus d'ajuts:

- Per a la mobilitat i el transport
 - Ajuts per al transport (adquisició o adaptació d'un vehicle),
 - Ajuts per poder assistir als serveis,
 - Atenció precoç,
 - Eehabilitació, etc.
- Ajuts per a l'autonomia personal i la comunicació
 - Ajuts tècnics, etc.

Els requisits:

- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33%.

Es té en compte la situació econòmica familiar.

Aquesta prestació tributa a Hisenda.

El programa per a l'adaptació o l'accessibilitat de l'habitatge per a persones amb discapacitat

Ajuts per a l'adaptació o l'accessibilitat de l'habitatge habitual de la persona amb DID i mobilitat reduïda, per fer-lo accessible i funcional, i facilitar-li l'autonomia personal.

Els requisits:

- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33%.
- Superar el barem de mobilitat reduïda.

Aquesta prestació tributa a Hisenda.

Les ajudes socials a famílies nombroses

Una família és nombrosa quan la parella té 2 o més fills, i un dels 2 té una discapacitat o està incapacitat per treballar.

Hi ha 2 categories de família nombrosa:

- Categoria especial
 - La família té 5 o més fills/es.
 - La família té 4 fills/es dels quals 3 són de part, d'adopció, d'acolliment permanent o preadoptiu; o quan els ingressos anuals de la unitat familiar, dividit per el nombre de membres que la componen, és inferior al 75% de l'SMI.
- Categoria General
 - La família té 3 o més fills/es.
 - La família té 2 fills/es i un té una discapacitat.
 - La família té 2 fills/es, però un dels progenitors és mort.
 - La família té 2 fills/es i tots dos progenitors tenen un grau de discapacitat igual o superior al 33%.
 - La família té 2 fills/es i un dels progenitors té un grau de discapacitat igual o superior al 65%.

Per acreditar la condició de família nombrosa s'ha de tramitar un document oficial que es pot trobar a les oficines d'Atenció ciutadana de l'ajuntament o als serveis territorials.

Alguns dels beneficis per a famílies nombroses són:

- Reducció de taxes
- Preferència en el moment d'accedir als serveis
- Transport
- Adquisició de vehicles, etc.

Un cop tramitada la sol·licitud de família nombrosa, es lliurarà un títol individual per a cada persona beneficiària.

El Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència (SAAD)

És una xarxa d'utilitat pública formada i coordinada per centres i serveis, públics i privats.

Per poder accedir a aquesta xarxa de serveis i prestacions la persona s'ha de trobar en una situació de dependència segons el barem que estableix els criteris de valoració del grau d'autonomia de les persones, i la seva capacitat per realitzar les Activitats bàsiques de la vida diària (ABVD).

⁴⁷ Per a més informació: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/families/families_nombroses/xarxa_d_avantatges_per_a_families_nombroses/

Existeixen 3 graus de dependència segons l'autonomia de les persones i la intensitat de les cures que requereixen:

- **Grau I**
Dependència Moderada: necessitat d'ajuda intermitent o limitada.
- **Grau II**
Dependència Severa: necessitat d'ajuda extensa per a l'autonomia personal.
- **Grau III**
Gran dependència: necessitat d'ajuda generalitzada per a l'autonomia personal.

S'ha de presentar la sol·licitud d'adhesió a la xarxa a les oficines d'Afers Socials i Famílies.

Aquí es valora el grau i el nivell de dependència de la persona.

Després, els Serveis socials corresponents elaboren El Programa individual d'atenció (PIA)⁴⁸, que determina les modalitats d'intervenció més adequades a les necessitats de la persona que sol·licita el servei, segons el grau i el nivell de dependència.

Els serveis

Els ajuts en forma de serveis tenen caràcter prioritari i es faciliten a través de la xarxa de serveis socials en centres públics i privats concertats degudament acreditats.

Catàleg de serveis

- Serveis de prevenció de les situacions de dependència i de promoció de l'autonomia personal
- Servei de teleassistència
- Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)
- Servei de centre de dia i de nit
 - Centre de dia per a menors de 65 anys
 - Centre de dia per a majors de 65 anys
 - Centre d'Atenció Especialitzada (CDAE)
 - Centre de nit
- Servei d'Atenció residencial
 - Residències per a persones en situació de dependència
 - Centre de d'atenció per a persones en situació de dependència segons la discapacitat.

⁴⁸ El Programa individual d'atenció (PIA) és l'instrument que utilitzen els serveis socials per determinar les modalitats d'intervenció més adequades a les necessitats de les persones segons el seu grau i nivell de dependència.

Les prestacions econòmiques

Hi ha 4 tipus de prestacions econòmiques:

1. La prestació econòmica vinculada al servei⁴⁹

- Personal i periòdica.
- Subjecta al grau i nivell de dependència, i a la capacitat econòmica de la persona beneficiària.
- Per cobrir les despeses dels serveis del PIA quan no sigui possible l'atenció per un servei públic i concertat d'atenció i de cura.
- El servei haurà de ser prestat per una entitat o centre acreditat per l'atenció a la dependència.

2. La prestació econòmica per a la cura de l'entorn familiar i per a l'ajuda a persones cuidadores no professionals⁵⁰

És un ajut econòmic per atendre una persona dependent per ser atesa en el seu entorn familiar.

- És de caràcter excepcional
- La persona dependent ha de ser atesa al seu domicili pel cuidador no professional, i sempre que es compleixin les condicions adequades de convivència i habitabilitat de l'habitatge.
- Depèn del grau i nivell de dependència del beneficiari, i de la seva capacitat econòmica.
- S'estableix a través del Programa individual d'atenció.
- La persona cuidadora s'ha de donar d'alta a la Seguretat Social, i s'ha d'incorporar a programes de formació, informació i descans, sempre que no hi hagi una incompatibilitat.
- La prestació és d'entre 153 €/mes i 387 €/mes.

3. Les prestacions d'assistència personal

- Fomenta l'autonomia de les persones en situació de dependència.
- Facilita l'accés a l'educació i el treball, la inclusió social i la participació en la vida en la comunitat. També una vida més autònoma en les activitats bàsiques de la vida diària.

⁴⁹ Per a més informació: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/persones_amb_dependencia/ajuts_i_prestacions_economicas/prestacio_economica_vinculada_al_servei/

⁵⁰ Per a més informació: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/persones_amb_dependencia/persones_cuidadores_no_professionals/

⁵¹ Ordre ASC/147/2010, de 28 de setembre, per la qual es regulen les prestacions i els professionals de l'assistència personal a Catalunya

- Existeixen 2 modalitats⁵¹:
 - Assistència personal de suport en l'acompanyament a activitats laborals, ocupacionals i/o formatives.
Es contracta a l'Assistent Personal per acompanyament en els desplaçaments a aquestes activitats.
L'activitat laboral es pot desenvolupar a l'empresa ordinària en treball protegit (CET), a l'Administració o com autònom.
L'activitat ocupacional es pot desenvolupar a centres ocupacionals inscrits en els registres oficials.
L'activitat formativa ha de ser presencial en centres públics o privats autoritzats, amb un caràcter continuat.
Hores de suport: màxim 80 hores mensuals.
 - Assistència personal de suport a la vida autònoma i d'integració social i comunitària.
És la modalitat general, no limitada a un objectiu concret.
L'assistent personal pot fer totes les funcions de suport a la vida diària i en les activitats que la persona realitza de forma habitual (laborals, formatives, socials etc.).
Aquestes activitats poden tenir lloc dintre i fora del domicili de la persona.
S'ha de presentar un Pla d'Activitats, on es defineix les activitats a realitzar i la intensitat i funcions del suport.
Hores de suport: a partir de 80 hores mensuals.

En les dues modalitats, es pot contractar l'assistent personal per mitjà d'una entitat acreditada o directament.

10.5. Ministeri d'Hisenda i Funció Pública⁵²

Els beneficis fiscals en l'IRPF per fill a càrrec amb DID

Es poden obtenir beneficis fiscals quan un dels membres de la unitat familiar és major d'edat i té una discapacitat.

En aquest cas, s'aplica un import mínim personal i la base imposable es redueix en funció del grau de discapacitat.

Quan la persona amb discapacitat és menor d'edat, Hisenda la té en compte com a part del nucli familiar.

La reducció per discapacitat de descendents

Els beneficiaris amb fills amb discapacitat poden optar a diferents percentatges de deducció en l'IRPF (d'acord amb els requisits establerts per l'Agència Tributària).
En funció del grau de discapacitat, aquesta reducció es pot modificar.

Les reduccions en l'IRPF per aportacions a patrimonis protegits de les persones amb DID

Els patrimonis protegits són un conjunt de béns sense propietari destinats a satisfer les necessitats vitals d'una persona amb DID.

⁵² Per a més informació, consulta l'Oficina d'Informació Tributària més a prop teu, truca al telèfon d'informació general: 901 33 55 33, o consulta el web www.agenciatributaria.es

Tenen dret a aquesta reducció les persones que tenen una relació de parentiu en línia directa o col·lateral fins a tercer grau amb la persona amb discapacitat, o en són el cònjuge, el representant legal o qui fa l'acolliment a la persona amb DID.

**Els plans de pensions
i altres sistemes de previsió social
a favor de persones amb grau de discapacitat
igual o superior al 65%**

Les aportacions a plans de pensions donen dret a reduir la base imposable en la declaració de la renda a la persona contribuent que és parent en línia directa o col·lateral fins a tercer grau amb la persona amb discapacitat, o n'és el cònjuge, el representant legal o qui fa l'acolliment a la persona amb DID.

**La reducció per despesa d'assistència
dels discapacitats**

És una reducció en la declaració de la renda per als pares de fills amb DID.

Es pot demanar una reducció addicional si s'acrediten unes necessitats d'ajut de tercers o la mobilitat reduïda.

L'exempció de l'impost de matriculació⁵³

Les persones amb DID tenen dret a demanar l'exempció de l'impost de matriculació del seu vehicle.

Els requisits:

- Acreditar una discapacitat igual o superior al 33%.
- El vehicle ha d'estar a nom de la persona amb discapacitat.

Les persones amb vehicles utilitzats com a autotaxis o autoturismes, o amb vehicles a motor per transportar persones amb discapacitat i mobilitat reduïda, poden beneficiar-se de la reducció de l'IVA entre el 16% i el 4%.

S'ha de presentar una sol·licitud a l'Agència Tributària abans de la compra del vehicle i després s'ha de realitzar l'operació comercial (l'adaptació, la reparació, etc.).

La resposta de l'Administració pot trigar fins a 6 mesos.

10.6. Departament d'Economia i Hisenda

**Deduccions i reduccions en els imports
de successions i donacions**

Les persones amb DID que siguin adquirents "mortis causa" tenen dret a una reducció de la base imposable de l'impost de successions. Aquesta reducció anirà en funció del grau de discapacitat.

⁵² https://www.agenciatributaria.gob.es/AEAT.sede/ca_es/procedimientoini/GZ17.shtml

Deduccions per inversió en l'habitatge habitual

Les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65% poden sol·licitar una reducció en la base imposable de l'impost de successions en el moment de:

- la construcció,
- la rehabilitació o l'ampliació de l'habitatge habitual,
- l'ingrés de quantitats en comptes d'habitatge per a la primera adquisició o la rehabilitació de l'habitatge habitual.

Deduccions en l'adquisició de l'habitatge habitual per discapacitat

Les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65% poden sol·licitar una reducció en la base de l'impost de successions en adquirir l'habitatge habitual.

Sol·licitud d'ampliació dels trams del cànon de l'aigua per a famílies de més de 3 membres

Les famílies amb membres amb un grau de discapacitat superior al 75% poden sol·licitar l'ampliació dels trams del cànon de l'aigua.

Aquest tràmit es pot fer a l'Agència Catalana de l'Aigua, o bé a la seu d'entitats subministradores o ajuntaments.

Impost sobre el Patrimoni

És un impost directe que grava el patrimoni net de les persones físiques.

Està constituït pel conjunt de béns i drets de què siguin titulars aquestes persones. En cas de persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%, aquest impost es pot reduir al 65%.

10.7. Ministeri d'Ensenyament, Cultura i Esport⁵⁴

Els ajuts per als alumnes amb Necessitats Educatives Especials (NEE)

N'hi ha de 2 tipus:

- Per a l'alumne amb NEE amb una discapacitat o trastorns greus de conducta.
 - Ensenyament
 - Transport escolar
 - Menjador escolar
 - Llibres i material didàctic, etc.
- Per a l'alumne amb NEE amb una discapacitat o trastorns greus de conducta, i que pertany a una família nombrosa.

Són necessaris els requisits següents:

- Acreditar la discapacitat amb una necessitat específica de suport educatiu, i els trastorns de conducta.
- Tenir igual o més de 2 anys.
- Estar escolaritzat en centres específics, en unitats d'educació especial de centres ordinaris, o en centres ordinaris que escolaritzin alumnes amb NEE.

⁵⁴ Per a més informació pots posar-te en contacte amb l'escola del teu fill, als Serveis territorials del Departament d'Educació, pots trucar al telèfon d'informació de beques i ajuts: 934 006 900, o accedir al web: www.gencat.net/educacio

10.8. Departament d'Ensenyament

Concedeix ajuts als alumnes amb NEE que vulguin participar en convivències escolars organitzades pels centres educatius.

Per als alumnes de centres educatius de la ciutat de Barcelona, la gestió correspon al Consorci d'Educació de Barcelona⁵⁵.

Les bonificacions i exempcions del preu públic de llars d'infants de titularitat de la Generalitat de Catalunya

Són ajuts per a les llars d'infants públiques.

Els requisits:

- Ser membre de família monoparental
- Ser membre de família nombrosa de categoria general o de categoria especial
- Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 33%.
- Que l'alumne o els pares siguin víctimes d'actes terroristes.

⁵⁵ <http://www.edubcn.cat/ca/>

10.9. Departament de Territori i Sostenibilitat⁵⁶

La demanda d'habitatge de Protecció Oficial de Promoció Pública

Els habitatges de Protecció Oficial de Promoció Pública estan promoguts per organismes públics i a preus molt baixos.

Les persones amb DID poden sol·licitar un habitatge adaptat, sempre que la seva situació ho faci imprescindible.

Els requisits:

- Tenir el certificat de discapacitat d'un centre d'atenció als discapacitats (CAD) que acrediti la necessitat d'habitatge adaptat.
- No ser el propietari de l'habitatge.

10.10. Departament de Salut⁵⁷

La farmàcia gratuïta per a malalts crònics

Les persones amb certificat de discapacitat igual o superior al 33%, que pateixen malalties cròniques i que necessiten prendre una medicació de forma permanent, poden sol·licitar la concessió excepcional de farmàcia gratuïta.

⁵⁶ Per a més informació, contacta amb les delegacions territorials de MeDID Ambient i Habitatge, truca al telèfon 934 445 000, o consulta el web www.gencat.net/temes/cat/habitatge.html

⁵⁷ Per a més informació, contacta amb el CAP, a la unitat d'atenció a l'usuari de la regió sanitària que et correspon, o truca al telèfon de Sanitat Respon 902 111 444 (24 hores).

Els beneficiaris de farmàcia gratuïta tindran un 100% de cobertura sobre els medicaments que necessiten de forma continuada.

Bestreta medicació exclosa o especial⁵⁸

Les persones amb discapacitat igual o superior al 33% que necessiten uns productes molt concrets que la Seguretat Social no cobreix, poden sol·licitar una bestreta (un avançament) de la medicació per mitjà d'un document que complimenten el metge de capçalera i la treballadora social de l'ambulatori.

Prestacions ortopèdiques⁵⁹

El CatSalut (el Servei Català de la Salut, que s'encarrega de garantir l'assistència sanitària integral i de qualitat per a tothom) garanteix que totes les persones que ho necessitin obtinguin les prestacions ortopèdiques que el metge especialista consideri oportunes.

⁵⁸ Per a més informació, contacta amb la unitat d'atenció a l'usuari de la regió sanitària que et pertoca.

⁵⁹ Per a més informació truca a Sanitat Respon al telèfon 902 111 444.

Per poder obtenir un article hi ha 2 possibilitats:

- Obtenir la prestació sense avançar el pagament:
 - Un metge especialista de la xarxa sanitària pública de CatSalut fa la prescripció d'article ortopèdic (PAO);
 - Aquest metge t'informa sobre la unitat de tramitació on t'has d'adreçar;
 - Un cop a la unitat de tramitació et donaran informació sobre els centres dispensadors d'articles ortopèdics, i sobre els tràmits que hauràs de fer per obtenir l'article sense necessitat d'avançar el pagament.
- Avançar el pagament i sol·licitar-ne la devolució després:
 - A la unitat de tramitació del centre sanitari on t'han atès t'informaran del que has de fer per al reemborsament.

Tingues en compte que no tots els articles ortopèdics estan subvencionats.

10.11. Administració local

Guals a la vorera⁶⁰

Un gual és un rebaix que es fa a la vorera per facilitar a les persones que es desplacen en cadira de rodes que pugui i baixin. Qualsevol persona pot sol·licitar la construcció de guals de vianants en una vorera determinada.

⁶⁰ Per a més informació, contacta amb el teu ajuntament o ens local; a Barcelona, adreça't a la seu del Consell Municipal del teu districte.

Targeta d'aparcament per a vehicles que portin persones amb discapacitat⁶¹

És per a persones amb discapacitat i mobilitat reduïda, condueixin o no condueixin, i també per als vehicles adaptats destinats al transport col·lectiu exclusiu per a persones amb discapacitat. La targeta ha de facilitar i millorar el desplaçament del vehicle, la parada i l'estacionament.

Bonificació en l'Impost de Béns Immobles⁶²

Aquest impost l'han de pagar els propietaris usufructuaris o concessionaris de qualsevol bé immoble o propietat (pis, plaça de garatge, etc.).

S'aplicaran uns 90€ de bonificació a les famílies nombroses amb un membre amb discapacitat que siguin propietàries.

Exempció de pagament de taxes de conservació⁶³

Els pensionistes titulars d'una pensió mínima poden obtenir l'exempció del pagament de les taxes de conservació de cementiris.

Cada municipi es regeix per una normativa diferent; per tant, és possible que l'exempció de la taxa no s'apliqui a tot arreu.

Els pensionistes titulars d'una pensió mínima poden obtenir l'exempció del pagament de les taxes de conservació de cementiris.

Cada municipi es regeix per una normativa diferent; per tant, és possible que l'exempció de la taxa no s'apliqui a tot arreu.

Targeta Rosa⁶⁴

És una targeta personal i intransferible que s'utilitza per viatjar amb el transport públic ordinari.

Amb aquest document també es pot reduir el preu d'entrada o accedir gratuïtament a museus, exposicions municipals, a les instal·lacions esportives municipals, etc.

⁶¹ Per a més informació, contacta amb l'ajuntament o ens local competent en l'ordenació del trànsit on resideixes.

⁶² Per a més informació, contacta amb l'ajuntament o ens local; a Barcelona, adreça't a la seu del Consell Municipal del teu districte.

⁶³ Per a més informació, contacta amb l'ajuntament o ens local, o contacta amb els Serveis Municipals Funeraris al 934 841 728.

⁶⁴ Per a més informació, truca al 900 700 077 (de dilluns a divendres de 9 a 14h).

Per sol·licitar la Targeta Rosa és necessari el certificat de discapacitat.

- **Per viatjar gratuïtament:** la renda no pot superar l'Indicador Públic de Rendes d'Efectes Múltiples (IPREM) per membre de la unitat familiar (cònjuges o els fills menors de 18 anys).
- **Per viatjar amb tarifa reduïda:** la renda no pot superar 2 vegades l'IPREM per membre de la unitat familiar.

Si estàs empadronat a Barcelona, pots contactar amb el Registre de la Seu del Districte.

Si estàs empadronat en altres poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona, pots sol·licitar la Targeta Rosa a l'ajuntament, tot i que els tràmits poden canviar.

Si estàs empadronat fora de Barcelona i de l'àrea metropolitana, pots contactar amb l'ajuntament per demanar si existeix algun recurs similar.

Servei públic de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda severa “servei porta a porta”

És un servei de transport especial adaptat per a persones amb discapacitat i mobilitat reduïda. Cal tenir el reconeixement de la discapacitat i superar el barem de mobilitat reduïda.

Modalitats de servei:

Servei Fix

Es repeteixen en hores, orígens i destinacions, i es pot programar amb antelació.

Per demanar aquesta modalitat s'ha de presentar per escrit una sol·licitud a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de Barcelona⁶⁵, en el termini establert.

Servei Esporàdic

No té regularitat (per ex.: una visita al metge, anar a comprar, anar al cinema, etc.).

El servei es pot realitzar en un microbús adaptat o un taxi adaptat.

Per utilitzar aquest servei cal tenir la Targeta Blanca, que és personal i intransferible.

Es pot tramitar la Targeta Blanca a les oficines d'atenció ciutadana⁶⁶ (OAC) o a l'Oficina d'Atenció al Públic⁶⁷

de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

Aquest servei s'està oferint a Barcelona, Badalona, L'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià del Besòs, Esplugues de Llobregat i Santa Coloma de Gramanet.

Depèn de cada municipi el número de serveis que poden disposar les persones.

⁶⁵ <http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/impd/institut-municipal-persones-amb-discapacitat>

⁶⁶ <http://ajuntament.barcelona.cat/ca/canals-comunicacio-ciutadana/presencials/oac>

⁶⁷ http://guia.barcelona.cat/detall/oficina-d-atencio-al-public-institut-municipal-de-persones-amb-discapacitat_98131093830.html

Subvenció de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica, per a vehicles destinats al transport de persones amb discapacitat

És una subvenció per a persones titulars de vehicles adaptats per al transport de persones amb discapacitat.

La persona amb discapacitat ha de tenir el certificat de discapacitat igual o superior al 65% i acreditar la mobilitat reduïda.

El titular del vehicle pot ser un familiar directe o una entitat d'iniciativa social, que presti serveis a persones amb discapacitat.

Aquesta subvenció s'ofereix als ciutadans empadronats a Barcelona.

Anul·lació de multes d'estacionament

Les persones titulars de vehicles que porten persones amb discapacitat poden tramitar l'anul·lació de multes per estacionament.

Exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica

El fet de transportar una persona amb discapacitat dóna dret a tramitar l'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica.

Cal recordar que cada ajuntament té la seva pròpia normativa fiscal.

10.12. Altres

Targeta de pensionistes i de persones amb discapacitat i els seus acompanyants⁶⁸

És una targeta de descomptes per als pensionistes i per a les persones amb discapacitat i els seus acompanyants perquè puguin viatjar amb descompte per la xarxa ferroviària dels Ferrocarrils de la Generalitat.

Cal tenir una discapacitat igual o superior al 33%.

Perquè l'acompanyant pugui gaudir dels mateixos avantatges, cal que la persona amb discapacitat justifiqui la necessitat d'anar acompanyada d'una altra persona.

Targeta daurada de Renfe⁶⁹

És una targeta que suposa un descompte del 40% de l'import del bitllet en trens d'alta velocitat (AVE), trens regionals, rodalies o de llarg recorregut. De dilluns a dijous la targeta facilita un descompte del 40% de l'import, i de divendres a diumenge un 25%.

A més, els acompanyants de persones amb una discapacitat igual o superior al 65% gaudiran de les mateixes condicions econòmiques que els titulars de la targeta.

⁶⁸ Per a més informació, contacta amb les oficines dels Ferrocarrils de la Generalitat (Pl. de Catalunya, 1) o truca al 932 051 515.

⁶⁹ Per tramitar aquesta targeta, contacta amb qualsevol estació de RENFE, a agències de viatge autoritzades, o truca al 902 240 202.

Els requisits:

- Tenir la residència a Espanya
- Acreditar una discapacitat igual o superior al 65%.

S'ha de renovar la targeta cada any.

Reserva d'aparcament individual

És un permís d'ocupació de la via pública per a la reserva d'estacionament individual de vehicles. Les persones amb discapacitat i de mobilitat reduïda tenen dret a sol·licitar una reserva d'aparcament pròxim al domicili, al lloc de treball o al d'estudi.

Els requisits:

- Tenir la targeta de permissibilitat d'aparcament per a no-conductors,
- Acreditar mobilitat reduïda d'una persona menor de 18 anys, o si és més gran, que tingui un grau de discapacitat igual o superior al 65%.

La concessió de la reserva depèn de l'espai disponible al carrer, de la zona, etc., de manera que no sempre es concedeix per al lloc on es demana.

La llicència d'aparcament es concedirà pel mateix temps de vigència de la targeta d'aparcament.

La llicència d'una reserva d'estacionament és gratuïta.

Tramitació del DNI

Les persones amb discapacitat igual o superior al 80%, amb un certificat mèdic complimentat pel metge de capçalera, poden tramitar el DNI de manera permanent.

Hi ha dues possibilitats:

1. A la comissaria més propera.
2. A casa, amb una persona que es desplaça al teu domicili en funció de la discapacitat que tinguis.

El DNI et pot ajudar a accedir a determinades prestacions i a diversos beneficis fiscals.

Respir familiar

11. Respir familiar

Les famílies tenen un paper fonamental en el desenvolupament d'un fill, especialment en la seva cura i atenció.

Aquest suport constant pot tenir diverses conseqüències:

- Que la vida social de les famílies es vegi afectada especialment per les dificultats que implica trobar algú que es pugui fer càrrec del fill/a.
- Que es tinguin dificultats per conciliar l'atenció que requereix el fill/a amb altres obligacions.
- Que no es pugui oferir l'atenció que es voldria als altres fills, per causa del suport permanent que requereix un fill/a amb discapacitat.
- Que la discapacitat del fill/a generi situacions d'estrès que malmetin les relacions familiars i tinguin repercussions en la salut física i mental de la família.

D'aquestes necessitats neix el Servei de Respir. És un servei destinat a les famílies que tenen un fill amb DID. El programa ofereix a les famílies un suport puntual en la seva atenció i cura per intentar disminuir l'estrès que això els suposa. Així s'intenta promoure el desenvolupament d'una vida familiar i social el més satisfactòria possible. El programa Respir de la Diputació de Barcelona s'adreça únicament a les famílies residents a la província de Barcelona.

El programa es desenvolupa en diverses modalitats:

11. 1. Estades de Respir

11.1.1. Estades temporals per a persones amb discapacitat intel·lectual, de la Diputació de Barcelona⁷⁰

Són estades de temps determinat per a persones amb DID que viuen en família i tenen entre 6 i 65 anys.

El programa pretén millorar la qualitat de vida de tots els membres de la família, proporcionant-los un temps de descans.

11.1.2. Estades residencials

Són estades per a persones amb DID en centres residencials, generalment els caps de setmana i festius.

11.1.3. Estades en entorns comunitaris⁷¹

Són estades organitzades per entitats en cases de colònies i albergs, i adreçades a famílies que necessiten un respir. Es donarà preferència a les situacions familiars que mereixen especial atenció. La persona amb DID pernoctarà en serveis específics i habilitats en entorns comunitaris.

⁷⁰ Per a més informació, truca al 934 022 605 o visita el web: <http://www.diba.cat/es/web/benestar/centres/respir/respir>

⁷¹ Per a informació, truca a Dincat al 934 901 688 o consulta el nostre web: www.dincat.cat

Altres recursos específics

11.2. Servei de personal de suport⁷²

És un programa de suport a domicili en tasques específiques

- relacionades directament amb la persona amb DID,
- d'assistència al domicili quan els familiars estan absents durant un període de temps prèviament establert,
- d'acompanyament al centre on habitualment és atesa la persona amb DID, perquè a la família no li és possible.

Els principals objectius d'aquest programa són:

- Oferir **suport especialitzat** a la persona amb DID dins l'entorn natural per evitar un major cost econòmic i social.
- Donar suport a la família en el seu context natural.
- Oferir serveis d'atenció puntuals per millorar la qualitat de vida familiar.
- Alliberar el cuidador principal d'hores i d'esforç físic.
- Conciliar la vida laboral, familiar i social.
- Prevenir situacions de conflicte que poden derivar de l'atenció constant d'una persona amb DID.
- Donar suport a les famílies de persones amb DID amb trastorns de conducta i pluridiscapacitats.

11.3. Famílies d'acollida

Són famílies que voluntàriament s'han ofert per acollir persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament.

⁷² Per a informació, truca a Dincat al 934 901 688 o consulta el nostre web: www.dincat.cat

12. Altres recursos específics

Algunes famílies i professionals prenen decisions per les persones amb discapacitat, sense permetre a les mateixes persones amb DID que decideixin per elles, privant-les així d'experiències significatives que poden ser positives i satisfactòries.

Totes les intervencions adreçades a persones amb DID han de partir de la perspectiva de l'autodeterminació, és a dir, la facultat que les persones tenim per prendre decisions.

Els serveis, suports i recursos per a persones amb DID han de tenir en compte l'autodeterminació per generar oportunitats que possibilitin la presa de decisions i fomentin la participació de la persona en la comunitat.

A Dincat existeixen una sèrie de recursos i suports específics.

**Per sol·licitar més informació podeu adreçar-vos a Dincat.
Tel. 934 901 688 / www.dincat.cat**

12.1. Suport a la sexualitat i a la sexoafectivitat

La sexualitat i la sexoafectivitat estan relacionades amb allò que pensem, com ens sentim i la manera en què ens comportem amb la nostra família, els amics, els professionals de suport, la parella, i fins i tot amb nosaltres mateixos.

La sexualitat és una part important de les persones, que ens permet donar i rebre amor, expressar els sentiments, obtenir plaer i, de vegades, tenir fills.

Totes les persones tenen sexualitat, encara que cadascú la viu i l'expressa a la seva manera. Existeixen tantes sexualitats com persones en el món, tinguin o no algun tipus de discapacitat.

Els drets sexuals són Drets Humans universals basats en la llibertat, la dignitat i la igualtat inherents a cadascú. La sexualitat forma part de les necessitats de cada persona. Necessitem afecte, amor, contacte afectiu o íntim, amics, informació, entre d'altres, encara que no tothom ho necessitem de la mateixa manera. El més important és poder descobrir la pròpia sexualitat amb els suports necessaris, ja que els suports són indispensables per accedir als drets.

A Dincat, els especialistes en sexoafectivitat i discapacitat ajuden les famílies amb un assessorament individualitzat per valorar les necessitats de cada persona i oferir-li el suport adequat.

12.2. Autogestió i Autorepresentació

L'Autogestió és el conjunt de mesures adoptades per expressar-se.

“Ser autogestor és ser protagonista de la vida pròpia, prendre decisions i triar què fer per millorar la qualitat de vida d'un mateix. Alhora és formar part d'un grup de persones amb o sense DID, de qualsevol edat i de qualsevol lloc, amb objectius en comú, com ara voler canviar alguna cosa de la societat, ajudar les persones, generar inclusió en la comunitat”
(Declaració de Rosario sobre Autogestió, 2012).

L'autogestió té a veure amb pràctiques que impliquen que les persones prenen la iniciativa de demanar, cercar, obtenir i, si cal, exigir determinades coses que necessiten per assolir i exercir els seus drets.

El grup autogestor és un conjunt de persones que es reuneixen periòdicament i s'organitzen per fer front al seu dia a dia, compartir les inquietuds, posar en comú i opinar sobre temes d'interès, tant de la seva vida quotidiana com de la societat (la feina, l'habitatge, la sexualitat, la política, la discapacitat, les famílies, etc.).

Els grups autogestors tenen una persona de suport que orienta i dinamitza els membres del grup, promovent-ne l'autodeterminació.

És a dir, el dinamitzador dóna suport i no substitueix la voluntat o les preferències de les persones que participen al grup.

L'Autorepresentació fa referència al paper protagonista de les persones amb DID en la presa de decisions i en la participació activa a les entitats en què participen. A Dincat, durant el 2016 i en compliment dels estatuts de la federació, s'ha treballat per constituir el Consell de participació de persones amb DID (que desenvolupem aquí sota).

12.3. Els Consells de Participació

A partir d'enguany, a Dincat existeixen dos òrgans de participació amb l'objectiu comú d'integrar les perspectives de les famílies i de les persones amb DID a l'estructura organitzativa de Dincat.

Aquests consells tenen una doble funció:

- Informar la Junta Directiva de problemàtiques concretes,
- i fer propostes d'actuació a través de grups de Treball específics.

Hi han 2 Consells de participació:

1. Consell de participació de famílies

- Poden participar-hi de forma voluntària totes les famílies amb membres amb DID d'entitats federades a Dincat.

- La participació pot ser a títol propi o en representació d'una entitat federada.
- El Consell té un representant davant la Junta Directiva. Els membres del consell el trien per votació.
- Enguany s'han creat grups de treball per tractar:
 - Prestacions econòmiques
 - Model Educatiu Inclusiu
 - Laboral
 - Habitatge
 - Copagament
 - Promoció Autonomia de les Persones amb DID
 - Professionals Mèdics en infància i joventut

2. Consell de participació de persones amb DID

- Poden participar-hi de forma voluntària totes les persones amb DID d'entitats federades a Dincat.
- La participació pot ser a títol propi o en representació d'una entitat federada.
- El Consell té un representant davant la Junta Directiva. Els membres del consell el trien per votació.

Observatori de Drets

És un grup format per persones amb i sense DID. Es va crear a Dincat després de realitzar una Formació de formadors en Drets, amb 3 objectius clars:

- per mantenir la vinculació entre les persones que van rebre aquesta formació,
- per fer difusió sobre els drets,
- i per reivindicar-ne el compliment.

L'Observatori contempla la possibilitat que les persones que no van realitzar la Formació de formadors i que tinguin interès en la temàtica de Drets, puguin integrar-se i passar a formar part de l'Observatori.

Periòdicament s'organitzen reunions en què, a més de desenvolupar l'activitat pròpia de l'Observatori i de valorar diferents informacions o fets relacionats amb els drets, es defineixen les funcions dels membres i s'estructuren les formes de participació.

Les persones que integren l'Observatori han passat de participar en accions que els eren proposades des de Dincat a proposar, dissenyar i organitzar accions i activitats reivindicatives.

Amb la constitució de l'Observatori s'han definit les funcions i les responsabilitats dels seus membres, i s'ha determinat el paper que té en les accions que es duen a terme des de Dincat.

L'Observatori afavoreix que Dincat i altres associacions comptin activament amb persones amb DID, no només en la realització d'activitats de difusió i reivindicació de drets, sinó en la proposta d'activitats, en l'organització i en la presa de decisions.

Glossari

13. Glossari

AAMR

Associació Americana de Retard Mental

AMPA

Associació de Mares i Pares d'Alumnes

Autodeterminació

És el DRET A ESCOLLIR, a governar-se, a tenir uns desitjos i fer el possible per aconseguir-los.

CAD

Centre d'Atenció a Persones amb Discapacitat

CAE

Centres d'Atenció Especialitzada.
És un servei d'atenció diürn que presta atenció a persones amb greus discapacitats.

CDIAP

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç

CEE

Centre d'Educació Especial

Centre Residencial

Centre substitutori de la llar familiar que acull persones amb discapacitat intel·lectual.

Centre de dia d'atenció especialitzada

Centre d'acolliment diürn on es treballa, de manera individualitzada, perquè les persones adquireixin la màxima autonomia personal i social.

Centre de Lleure

És una entitat especialitzada en activitats de lleure per a persones amb discapacitat intel·lectual.

Certificat de discapacitat

Document acreditatiu de la condició de discapacitat

CET

Centre Especial de Treball

CO

Centre Ocupacional

Consell genètic

És un procés per atendre les necessitats i les preocupacions de persones i de famílies en relació amb la possibilitat de desenvolupar i de transmetre una malaltia genètica.

Curador

Persona física o jurídica que dona suport complementant les decisions en determinats aspectes de la vida de la persona amb discapacitat.

Curatela

La curatela és una mesura de suport per prendre decisions en els assumptes que el jutge ha considerat necessari aquest suport.

No representa a la persona, sinó que és un complement a la seva decisió, i es necessari l'acord de la persona i el curador.

Diagnòstic

Determinació d'una malaltia pels signes o símptomes que li són propis.

Discapacitat

Limitacions significatives en el funcionament intel·lectual i en la conducta expressada en les habilitats conceptuals, socials i pràctiques.

EAP

Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica

Enclavaments laborals

Són els contractes entre una empresa de mercat de treball i un CET per a la realització d'obres i serveis.

EVO

Equip de Valoració i Orientació

Grup d'autogestors

Conjunt de persones que es reuneixen periòdicament i s'organitzen per fer front al seu dia a dia, compartir les inquietuds, posar en comú i opinar sobre temes d'interès, tant de la seva vida quotidiana com de la societat.

ICASS

Institut Català d'Assistència i Serveis Socials

IMPD

Institut Municipal de Persones amb Discapacitats
Ajuntament de Barcelona

Inclusió Social

És un procés que assegura que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per participar plenament en la vida econòmica, social i política, i per gaudir d'unes condicions de vida adequades.

IPREM

Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples d'Espanya

IRSC

Indicador Renda Social de Catalunya

Llar amb servei de suport

És un servei que dona suport per possibilitar que les persones amb discapacitat puguin viure al seu domicili habitual.

Llar Residència

És una alternativa a la llar familiar per a les persones amb discapacitat amb diferents necessitats de suport intermitent, limitat i extens, segons presentin o no problemes de conducta.

Mobilitat Reduïda

És la discapacitat psíquica, física o sensorial d'una persona que la impossibilita de fer ús dels transports públics.

Modificació de la capacitat

És el procés per determinar les situacions o les decisions en què la persona amb DID necessitarà suport.

Monitor de suport

És un professional que ofereix un suport al monitor de referència, ja que atén aquelles persones amb necessitats especials, oferint-los una atenció més personalitzada.

NEE

Necessitats Educatives Especials

Neuròleg

És el professional que s'encarrega d'estudiar les malalties del sistema nerviós i del múscul.

NORMALITZACIÓ

És l'ús d'espais i de mitjans el més usuals possibles per establir i mantenir el comportament i les característiques personals el més acceptades des del punt de vista social i cultural.

OAC

Oficina d'Atenció Ciutadana

PAO

Prescripció d'Article Ortopèdic

Pediatra

Especialista que atén al nen des que neix fins que es fa adult.

Pluridiscapacitat

Discapacitat associada a discapacitats físiques i sensorials que provoquen mancances en la mobilitat i en l'orientació a l'entorn o de comunicació.

Prestació

És un suport econòmic, tècnic o social que facilita l'administració: Seguretat Social, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, etc.

Pretutela

És la preparació de la tutela futura.

Programa d'autonomia a la pròpia llar

Equip de professionals de suport (monitor, treballador social, psicòleg...) que ajuden la persona amb DID a viure de manera independent a casa seva.

Q.I.

Coeficient intel·lectual

Qualitat de vida

És el benestar, la felicitat, la satisfacció de la persona que li permet actuar o funcionar en un moment donat de la vida. És un concepte subjectiu, propi de cada individu, que està molt influenciat per l'entorn en què viu, com la societat, la cultura, etc.

SCAPS

Servei Complementari d'Ajustament Personal i Social

Sectorització

Dret que té la persona amb discapacitat intel·lectual a tenir recursos de lleure.

SMI

Salari Mínim Interprofessional: 707,60 €

SOC

Serveis d'Ocupació de Catalunya

SOI

Servei Ocupacional d'Inserció

SSIL

Servei de Suport a la Inserció Laboral

STO

Servei de Teràpia Ocupacional

Suport

Conjunt de recursos i estratègies per promoure el desenvolupament, l'educació, els interessos i el benestar d'una persona, i que milloren el funcionament individual.

Treball amb suport

És el treball que fan les persones amb discapacitat en una empresa ordinària amb el suport individualitzat d'un professional.

Treball Protegit

És una activitat en una empresa amb relacions laborals de caràcter especial i altres mesures de suport i d'ajustament personal.

Tutor

Persona física o jurídica que dona suport representant les decisions en determinats aspectes de la vida de la persona amb discapacitat.

Adreces d'interès

14. Adreces d'interès

14.1. Seguretat Social

Institut Nacional de Seguretat Social:

s'ocupa de la gestió i administració de les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social.

www.seg-social.es

Tel.: 900 166 565, sobre pensions i altres prestacions

Horari: de dilluns a dijous de 9 a 14 h i de 16 a 18 h, i els divendres de 9 a 14 h.

14.2. Departament de Salut

Institut Català de la Salut: ofereix serveis integrals, com la prevenció i promoció de la salut, el diagnòstic i el tractament de les malalties més complexes.

<http://www.ics.gencat.net>

Tel.: 902 111 444

14.3. Regions sanitàries

Unitat d'atenció a l'usuari

Regió Sanitària de l'Hospitalet, Badalona i Sant Cugat

Av. Lluís Companys i Jové, 44

08090 Sant Cugat

Tel.: 935 895 526

Regió Sanitària de Barcelona

Hospital Militar Parc Sanitari Pere Virgili

Edifici Mestral

Av. De l'Hospital Militar, 169-205

08023 Barcelona

Tel.: 932 594 100

Regió Sanitària de Lleida

Av. Alcalde Rovira Roure, 2

25006 Lleida

Tel.: 973 701 600

Regió Sanitària de Tarragona

Av. Maria Cristina, 54

43002 Tarragona

Tel.: 977 224 151

Regió Sanitària de Girona

Sol, 15

17004 Girona

Tel.: 972 200 044

14.4. Centre d'atenció a persones amb discapacitat (CAD)

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/persones_amb_discapacitat/entitats_i_establiments_atencio_discapacitat/directori_destabliments_datencio_a_persones_amb_discapacitat/

- **CAD Infantil Grassot**

Adreça: Grassot, 3 4t. 08025 Barcelona Tel. 934 589 908

Àmbit: informació, orientació i valoració d'infants amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals de 0 a 16 anys.

Zona d'influència: Barcelona ciutat i comarques, excepte Vallès Occidental, Bages i Berguedà.

- **CAD Badal**

Adreça: rambla Badal, 102 08014 Barcelona Tel. 933 312 162

Àmbit: informació, orientació i valoració d'adults amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals a partir de 16 anys.

Zona d'influència: Barcelona ciutat i municipis de l'Hospitalet de Llobregat, Sant Just Desvern i Esplugues de Llobregat. Comarques de l'Alt Penedès, Anoia, Baix Llobregat, Garraf, Osona i Vallès Oriental.

- **Equip de Valoració d'Adults de Barcelona (EVO)**

Adreça: av. del Paral·lel, 145. 08004 Barcelona Tel. 934 252 244

Àmbit: valoració d'adults amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i mentals a partir dels 16 anys.

Zona d'influència: aquest centre només atén visites concertades prèviament per valorar el grau de discapacitat de les persones arribades als CAD de Badal i Badalona.

- **CAD Terrassa**

Adreça: Prat de la Ribera, 30-32. 08222 Terrassa Tel. 937 858 300

Àmbit: informació, orientació i valoració d'infants i adults amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals.

Zona d'influència: comarques del Vallès Occidental, Bages i Berguedà.

- **CAD Badalona**

Adreça: av. Marquès de Montroig, 64. 08912 Badalona Tel. 933 874 108

Àmbit: informació, orientació i valoració de persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals a partir dels 16 anys.

Zona d'influència: municipis de Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besós i Badalona, i comarca del Maresme.

- **CAD Girona**

Adreça: Emili Grahit, 2 17002 Girona Tel. 972 486 060

Àmbit: informació, orientació i valoració de persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals. Infants i adults.

- **CAD Lleida**

Adreça: av. del Segre, 5 25007 Lleida Tel. 973 703 600

Àmbit: informació, orientació i valoració de persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals. Infants i adults.

Zona d'influència: Lleida ciutat i comarques.

- **CAD Tarragona**

Adreça: av. d'Andorra, 9 bxs. 43002 Tarragona Tel. 977 213 471

Àmbit: informació, orientació i valoració de persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals. Infants i adults.

Zona d'influència: Tarragona ciutat i comarques.

- **CAD Terres de l'Ebre**

Adreça: Ruiz de Alda, 33. 43870 Amposta Tel. 977 706 534

Àmbit: informació, orientació i valoració de persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i malalts mentals. Infants i adults.

Zona d'influència: comarques del Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

14.5. Servei d'atenció a immigrants, emigrants i refugiats (SAIER)

<http://www.bcn.cat/novaciutadania/arees/es/saier/saier.html>

El SAIER és un servei municipal que ofereix informació i assessorament sobre immigració, refugi, emigració i retorn voluntari a qualsevol ciutadà que visqui a Barcelona.

Ofereix de manera personalitzada i confidencial els serveis:

- Acollida i informació general sobre la ciutat de Barcelona
- Assessorament jurídic i tramitació de documentació relacionada amb estrangeria
- Atenció social a immigrants i refugiats
- Assessorament formatiu
- Assessorament laboral jurídic
- Informació sobre habitatge: accés, drets i deures.
- Homologació i convalidació d'estudis
- Informació per l'aprenentatge de català i castellà
- Assistència jurídica per a sol·licitants d'asil i protecció internacional

14.6. Equips d'atenció psicopedagògica

<http://xtec.gencat.cat/ca/serveis/sez/eap/>

Delegació Territorial a Barcelona Ciutat

EAP Nou Barris

C/ Juan Ramón Jiménez, 4-6
Tel.: 932 563 560

EAP Sant Andreu

C/ Bascònia, 17
Tel.: 933 457 082

EAP Sants

Pg. de la Zona Franca, 56
Tel.: 932 233 634

EAP Ciutat Vella

Ptge. de Gutenberg, s/n
Tel.: 933 178 302

EAP Sant Martí Provençals - La Verneda

C/ Gran Via Les Corts Catalanes, 866
Tel.: 934 681 745

EAP Gràcia

C/ Mare de Déu de la Salut, 87
Tel.: 935 545 324

EAP Horta

C/ Thous, 6-8
Tel.: 935 545 284

EAP Sarrià – St. Gervasi

C/ Bertran, 51
Tel.: 932 122 755

EAP les Corts

Trav. de les Corts, 252
Tel.: 934 911 841

EAP Eixample

C/ Mallorca, 219
Tel.: 935 545 283

EAP Deficients Visuals

Gran Via de les Corts Catalanes, 394
Tel.: 933 259 200

Delegació Territorial a Comarques**EAP Sant Adrià del Besos - La Mina**

C/ Onze de setembre, s/n
Tel.: 933 819 030

EAP Badalona (Sector A)

Av. Maresme, 192-212
Tel.: 934 600 413

EAP Bages

C/ de Vic, 175-177
Tel.: 938 727 142

EAP Garraf

C/ Pda. del Far de Sant Cristòfol, 10-12
Tel.: 938 159 434

EAP Mataró

C/ Ciutat de Freta, 31, 1r
Tel.: 937 416 142

EAP Osona

Plaça Miquel de Clariana, 3, 3^a
Tel.: 938 866 354

EAP Santa Coloma

Av. Anselm Rius, 125
Tel.: 934 681 145

EAP Vallès Oriental (sector A)

Manuel Masjoan, 1
T. 938 46 41 62

EAP Alt Penedès

c/ Europa, 28
T. 936 5709 79

EAP L'Hospitalet (sector A)

C/ Miquel Peiró, 43
T. 932 602 962

EAP Berguedà

Plaça dels Països Catalans 4, 1er. 7a.
T. 938 224 190

EAP Baix Maresme

C/ Torrent de Vallmora, 12-20
T. 935 401 118

EAP Alt Maresme

C/ Extremadura, 27
T. 937 671 928

EAP Vallès Oriental (sector B)

C/ Nou 34, 1r
T. 935 444 684

EAP Vallès Oriental (sector C)

Av. Catalunya, s/n
T. 938 638 024

EAP Vallès Oriental (sector D)

C/Consolat de Mar, 20
T. 938 674 505

EAP Hospitalet (sector B)

C/ Miquel Peiró, 43
T. 932 602 961

EAP Badalona (sector B)

Av. Maresme, 192.212
T. 934 600 445

Delegació Territorial Baix Llobregat – Anoia**EAP Cornellà**

Almogàvers, s/n
T. 934 711 385

EAP Viladecans

Pompeu Fabra, s/n
T. 936 382 337

EAP Castelldefels

C/ Pep Ventura, 2
T. 936 361 697

EAP Martorell

C/ Josep Tarradellas, 11 baixos
T. 937 740 589

EAP El Prat de Llobregat

C/ Riu Cardener, 2-4
T. 933 798 082

EAP Sant Boi

C/ Ctra. Santa Creu de Calafell, 6
T.935 541 722

EAP Anoia

Av. Catalunya, 1
T. 938 041 531

EAP Sant Vicenç dels Horts

C/ Mestre Ramon Camps, 17
T. 936 768 395

EAP Esplugues

C/ Cerdes, 38
T. 934 737 609

EAP Sant Feliu de Llobregat

Plaça Ferrer i Guàrdia, 1-3
T. 649 753 907

Delegació Territorial Vallès Occidental**EAP Sabadell (sector A)**

C/ Mare de Déu de les Aigües,35
T. 937 259 961

EAP Terrassa

C/ Alcoi, 57
T. 937 342 116

EAP Montcada – Ripollet

C/ Baix St. Pere, s/n, 1r
T. 935 752 892

EAP Badia del Vallès

C/ Moianès, s/n
T. 937 191 760

EAP Sabadell (sector B)

C/ Mare de Déu de les Aigües,35
T. 937 258 460

EAP Cerdanyola

C/ Escoles, 5-7
T. 935 808 378

EAP Rubí

C/ Numància, 11
T. 935 885 234

EAP Sant Cugat

C/ Esperanto, 2
T. 935 898 534

EAP Castellar del Vallès

C/ Major, 74
T. 937 472 392

Delegació Territorial Girona**EAP Alt Empordà**

Av. Angels Anglada, 13
T. 972 511 814

EAP Baix Empordà

C/ del Morró, 37
T. 972 645 317

EAP Gironès Est

C/ Andreu Tuyet i Santamaria, 35, 1r
T. 972 483 175

EAP Ripollès

C/ Comte Guifré, s/n
T. 972.70.11.57

EAP La Selva (sector A)

C/ Provença, 9
T. 972.35.28.80

EAP Gironès Oest

C/ Andreu Tuyet i Santamaria, 35, 1r
T. 972.48.31.76

EAP La Garrotxa

C/ dels Garganta, s/n
T. 972.26.93.72

EAP Pla de l'Estany

Alfons XII, 159, 2nA
T. 972.57.38.03

EAP La Cerdanya

C/ Escoles Pies, 57
T. 972.14.09.31

EAP La Selva (sector B)

Av. Salvador Espriu, s/n
T. 972.84.30.79

Delegació Territorial Lleida**EAP Segrià (sector A)**

C/ Cardenal Cisneros, 11
T. 973.28.30.58

EAP Segrià (sector B)

C/ Cardenal Cisneros, 11
T. 973.28.19.25

EAP Alt Urgell

c/ Albert Vives, 12
T. 973.35.18.11

EAP Pallars Jussà

Av. Bisbe Iglesias, 5, 1r
T. 973.65.48.34

EAP La Noguera

c/ Divina Pastora, 1
T. 973.45.00.57

EAP Urgell

C/ Indústria, 3
973.50.08.14

EAP Pla d'Urgell

C/ Arbeca, 34
T. 973.71.18.69

EAP Les Garrigues

C/ Dr. Trueta, s/n
T. 973.14.31.17

EAP Segarra

C/ Pau Casals, 1
T. 973.53.29.64

EAP Solsonès

Av. Francesc Ribalta, 5
T. 973.48.21.24

EAP Vall d'Aran – Alta Ribagorça

C/ del Tunel, 2
T. 973.64.23.77

Delegació Territorial a Tarragona**EAP Alt Camp**

Molls de l' estació 1
T. 977.61.47.36

EAP Baix Camp

C/ Castell de Súria, 6
T. 977.37.87.26

EAP Tarragonès (sector A)

Autovia de Salou, s/n (C.E. edif. Llull)
T. 977.92.28.71

EAP Baix Penedès

C/ Palau Rabassó, s/n
T. 977.66.41.48

EAP Tarragonès (sector B)

Autovia de Salou, s/n (C.E. edif. Llull)
T. 977.92.28.72

EAP Reus

C/ Figueres, s/n
T. 977.33.09.47

EAP Conca de Barberà

Ctra. Artesa, 4
T. 977.86.32.52

EAP Priorat

Ctra. de Porrera, s/n
T. 977.83.13.76

Delegació Territorial Terres de l'Ebre**EAP Baix Ebre**

C/ Providència, 5-7
T. 977.44.83.52

EAP Ribera d'Ebre

C/ del Mestres, 5
T. 977.40.23.69

EAP Montsià

C/ Castell, 21
T. 977.70.47.54

EAP Terra Alta

Av. Joan Perucho, s/n
T. 977.42.07.04

**14.7. Escoles d'Educació Especial
federades a Dincat****Escoles Educació Especial especialistes****EE ASPACE – Paràlisi Cerebral i Pluridiscapacitat**

Marc Aureli, 16, baixos
08006 Barcelona - Barcelonès
T. 93 200 25 34 · 93 325 84 54
escola@aspace.cat

EE Associació Centre L'Alba – Trastorn de l'Espectre de l'Autisme

Iradier, 15 - Torre
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 93 418 36 76 · 93 418 14 84
secretaria@centrealba.cat
<http://www.xtec.net/esc-alba-centre-terapeuti-bcn/>

EE Auxilia – Pluridiscapacitat

Anglí, 50
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 93 204 22 69
escola@fundacioestimia.org
<http://www.fundacioestimia.org>

EE Carrilet – Trastorn de l'Espectre de l'Autisme

Campoamor, 5
08031 Barcelona - Barcelonès
T. 93 427 74 19
esc-ee-carrilet@xtec.cat
<http://www.carrilet.org>

EE Bellaire – Trastorn de l'Espectre de l'Autisme

Ramon Llull, 31
08193 Bellaterra - Vallès Occidental
T. 93 580 81 64
bellaire@bellaire.cat

EE La Muntanyeta – Paràlisi Cerebral

C/ Muntanya de Sant Pere s/n
43007 Tarragona - Tarragonès
Teléfono: 977 21 76 04
appc@appctarragona.org
<http://www.appctarragona.org>

EE Esclat – Paràlisi Cerebral

Guitard, 80-92 (Interior Plaça)
08014 Barcelona
T. 93 450 11 50
<http://www.associacioesclat.com>

EE Guimbarda – Pluridiscapacitat

Lluçanés, 48 bis
08022 Barcelona - Barcelonès
T. 93 212 22 54
a8052591@xtec.cat

EE l'Arboç – Pluridiscapacitat

C / el Pagesia, 19 (Vallveric)
08304 Mataró
T. 93 114 55 35 / 607 067 899
arboc@fundacionmaresme.cat
<http://www.escolaarboc.cat>

EE Vida Montserrat – CI Límit

Siracusa, 53
08012 Barcelona - Barcelonès
T. 93 285 99 77
formacioadults@acidh.org
<http://www.acidh.org>

Escola Adults AcidH – CI límit

Siracusa, 53
08012 Barcelona - Barcelonès
T. 93 285 99 77
formacioadults@acidh.org
<http://www.acidh.org>

EE guru – Trastorn de l'Espectre de l'Autisme

Bisbe Català, 38
08034 Barcelona - Barcelonès
T. 93 203 78 82
gerencia@institucio-guru.cat
<http://escolaguru.blogspot.com.es/EE>

l'Escorça – Pluridiscapacitat

Aprestadora, 21, L 11
08902 Hospitalet del Llobregat - Barcelonès
T. 93 421 25 26
a8053649@xtec.cat

Escoles Educació Especial generalistes**Província Barcelona****EEE Aspasim**

Carrer Mont d'Orsà 22-24
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 934068401
aspasim@cim.es
<http://www.aspasim.es/>

EEE Balmes I

vda. General Prim, 126
08830 Sant Boi de Llobregat - Baix Llobregat
T. 93 640 09 33
balmes1@ibalmes.org
<http://www.ibalmes.org/>

EEE Balmes II

Eucaliptus, 33
08830 Sant Boi del Llobregat - Baix Llobregat
T. 93 640 09 33 · 93 640 04 20
balmes2@ibalmes.org
[http://www.ibalmes.org/EE Barcanova](http://www.ibalmes.org/EE-Barcanova)

CPT L'Estel

C./ Jaume I El Conqueridor, 19
08500 Vic
T. 93 886 33 55
l.estel@santtommas.cat

EEE Can Vila

Can Vila, s/n
08100 Mollet del Vallès - Vallès Oriental
T. 93 570 56 20
imsd@molletvalles.cat

Centre Pilot Sant Just Desvern

Hereter, 11
08960 Sant Just Desvern - Baix Llobregat
T. 93 473 56 11
asproseatsjd@asproseat.org
<http://www.asproseat.org>

EEE Paideia

Panamà, 9
08034 Barcelona - Barcelonès
T. 93 203 75 64 · 93 205 12 39
colpaideia@xtec.cat
<http://www.xtec.cat/colpaideia>

EEE Montserrat Montero

Camí de Sta. Quitèria s/n
08400 Granollers- Barcelona
T. 93 860 49 00
a8069645@xtec.cat

EEE Delta Espiga

Eugeni d'Ors, 29
08720 Vilafranca del Penedès - Alt Penedès
T. 93 817 27 48
a8053625@xtec.cat

EEE Crespinell

Pantà, 7
08221 Terrassa - Vallès Occidental
T. 93 780 55 33
esc-crespinell@xtec.cat
<http://www.xtec.net/esc-crespinell>

EEE Jeroni de Moragas

Panamà, 18
08034 Barcelona - Barcelonès
T. 93 203 87 02
esc-moragas@xtec.cat
<http://www.escolamoragas.com>

EEE El Pi

Apartat 54
08222 Terrassa - Vallès Occidental
T. 93 783 75 44
elpi@terrassa.cat
<http://www.xtec.net/centres/a8030169>

EEE Fatima

Vacarisses, 2
08225 Terrassa - Vallès Occidental
T. 93 734 26 20
fatima@terrassa.cat

EEE Tramuntana

Passatge Sant Joan, 87
08980 Sant Feliu de Llobregat - Baix Llobregat
T. 93 666 14 85
a8033444@xtec.cat
<http://www.xtec.net/centres/a8033444>

EEE Xalest

Pl. Vallès, s/n
08201 Sabadell - Vallès Occidental
T. 93 726 01 52
a8046396@xtec.cat
<http://www.xalest.com>

EEE Aspasim

Carrer Mont d'Orsà 22-24
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 934068401
aspasim@cim.es
<http://www.aspasim.es/>

EEE Taiga

Av. Vallvidrera, 71
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 93 280 06 08
aplantada@escolataiga.com
<http://www.escolataiga.com>

EEE Xaloc

Puig Major, 63-65
08207 Sabadell - Vallès Occidental
T. 93 725 83 95
esceexaloc@xtec.cat
<http://www.xtec.net/esceexaloc>

EEE Fàsia Eixample

Ptge. Domingo, 3
08007 Barcelona - Barcelonès
T. 93 215 23 23
esc-fasia-eixample@xtec.cat
<http://www.xtec.net/esc-fasia-eixample>

EEE Fàsia Sarrià

Iradier, 28
08017 Barcelona - Barcelonès
T. 93 418 24 82
esc-fasia-sarria@xtec.cat

EEE El Niu

Ramiro de Maeztu, 12
08024 Barcelona - Barcelonès
T. 93 219 56 99 · 93 284 80 28
a8035027@xtec.cat
<http://www.xtec.cat/esc-fundacioeir>

EEE Gavina

Fraga, 2
08030 Barcelona - Barcelonès
T. 93 345 81 16
escolagavina@osas.cat
<http://www.escola-gavina.blogspot.com>

EEE Iris

Salvador Allende, 2-10
08620 Sant Vicenç dels Horts - Baix Llobregat
T. 93 656 90 51
escolairis@hotmail.com
<http://www.fundacioiris.org>

EEE L'Heura

Egara, 16
08225 Terrassa - Vallès Occidental
T. 93 784 25 25
centre@heura.cat
<http://www.heura.cat>

EEE La Sagrera

Carrer Badajoz, 130
08018 Barcelona - Barcelonès
Tel.: 93 300 38 42 · 93 300 38 42
a80133585@xtec.cat
www.escolalasangrera.cat

EEE Lexia

Gomis, 102-104
08023 Barcelona - Barcelonès
T. 93 417 07 39
a8003774@xtec.cat

EE Mare de Déu de Montserrat

Carrer Varsòvia, 162-164
08041 Barcelona - Barcelonès
T. 93 455 76 25
a8014012@xtec.cat

EEE Nostra Senyora de Montserrat

Bronze, 18
08038 Barcelona - Barcelonès
T. 93 331 20 88
a8013071@xtec.cat
<http://www.xtec.net/centres/a8013071>

EEE Nostra Senyora de l'Esperança

Via Trajana, 1
08930 Sant Adrià del Besòs - Barcelonès
T. 93 462 18 13
a8025228@xtec.cat

EEE Pedralbes

Can Mora, 7
08034 Barcelona - Barcelonès
T. 93 203 77 30
cpedralbes@telefonica.net

EEE Rel

Montserrat de Casanovas, 44
08032 Barcelona - Barcelonès
T. 93 420 79 05 · 93 420 79 06
escolarel@xtec.cat
<http://www.escolarel.com>

EEE Sants Innocents

Cardenal Tedechini 29 bis
08027 Barcelona - Barcelonès
T. 93 340 81 92
santsinnocents@osas.cat

EE Àuria

Cervantes, 35(Apartat correus 179)
08700 Igualada - Anoia
T. 93 804 10 61 · 93 804 17 11
apinas@apinas.cat
<http://www.apinas.cat>

Província Girona**EEE Juan XIII**

Les Fonts - Apartat correus 107
17800 Olot - Garrotxa
T. 972 27 23 16
b7004441@xtec.cat

EEE Mare de Déu del Carme

Plaça Paulí Torras, s/n
17841 Sarrià de Ter - Gironès
T. 972 17 07 94
escola@elsjoncs.org
<http://www.elsjoncs.org/index.php?action=escuela>

EEE Joan Riu

Ctra. De les Planes, s/n
17150 Sant Gregori - Gironès
T. 972 42 82 00
asoles@consorcisg.cat

Província de Lleida**EEE Aremi**

Mestre Tonet, s/n
25003 Lleida - Segrià
T. 973 26 46 44
aremi@aremi.info

EEE L'Estel

Barri Nou, 29
25600 Balaguer - Noguera
T. 973 44 79 03 · 973 44 81 74
escola@lestel.cat

EEE Santa Maria de l'Alba

Simó i Canet, s/n
25300 Tàrrrega - Urgell
T. 973 31 18 37
c5004516@xtec.cat
<http://www.associacioalba.org>

Província de Tarragona**EEE Verge de la Cinta**

Ctra. Tortosa-Aldea, Km. 7
43500 Tortosa - Baix Ebre
T. 977 59 72 20
nchavarria@fmp.cat
<http://www.fmp.cat>

EEE Nostra Senyora del Mar

Autovia de Bellisens, 43
43204 Reus - Baix Camp
T. 977 75 79 65
ampasramar@telefonica.net

EEE Estela

Ctra. De Valls, s/n
43007 Tarragona - Tarragonès
T. 977 20 40 08
tsocial@fundacioestela.com

EEE L'Angel

Josep Tarradellas, 14-34
43870 Amposta - Montsià
T. 977 70 46 36 · 977 70 48 69
apasa@suport.org

EEE Solc

Apartat de Correus, 109 - Complex Educatiu de Tarragona
43080 Tarragona - Tarragonès
T. 977 55 43 75
solc@tinet.cat

14.8. Departament d'Ensenyament

Serveis centrals d'educació

T. 93.400.69.00

Serveis territorials

Servei territorial d'educació de Barcelona

- I: Av. Paral·lel, 71-73 08004 Barcelona. Tel: 93.443.95.00
- II: C/ Casp, 15 08010 Barcelona. Tel: 93.481.60.00

Servei territorial d'educació de Girona

- C/ Ultonia, 13 17002 Girona. Tel. 972.48.30.00

Servei territorial d'educació de Tarragona

- C/ Sant Francesc, 7 43003 Tarragona Tel. 977.25.14.40

Servei territorial d'educació de Lleida

- C/ Pica d'Estats, 2 25006 Lleida Tel. 973.27.99.99

14.9. Departament de Treball, Afers socials i Famílies

T. gratuït d'atenció a l'usuari: 900 300 500

Delegacions territorials d'acció social i ciutadania

- Barcelona (T. 93 567 51 60)
- Tarragona (T. 977 24 18 88)
- Girona (T. 972 48 60 60)
- Lleida (T. 973 23 05 02)
- Terres de l'Ebre (T. 977 70 65 34)

Servei d'ocupació de Catalunya

Serveis centrals

Sepúlveda, 148-150 08011 Barcelona
T. 93 228 57 57

http://www.oficinatreball.net/socweb/opencms/socweb_es/home.html

Delegacions territorials departament de treball

Delegació Territorial Barcelona

C/ Albareda, 2-4
T. 93.622.04.00

Delegació Territorial Girona

C/ Rutlla, 69-75
T. 972.22.27.85

Delegació Territorial Lleida

C/ General Britos, 3
T. 973.23.00.80

Delegació Territorial Tarragona

C/ Joan Baptista Plana, 29-31

T. 977.23.36.14

14. 10. Servei Públic Estatal (SEPE)

www.sepe.es

T. fixe provincial: 901 119 999

Oficines d'Ocupació**Província de Barcelona****Badalona-Casagemes**

Plaça Carme Guash, 2

Badalona-Aribau

C/Aribau, 11

Barcelona- Barri Gòtic

C/ Doctor Joaquim Pou, 8

Barcelona- Guineueta

Passeig Valldaura, 202-204

Barcelona- Lesseps

Ronda General Mitre, 263

Barcelona – Verneda

C/ Guipúzcoa, 33

Barcelona – Sepúlveda

C/ Sepúlveda, 156 – 160

Barcelona – Aragó

C/ d'Aragó, 182

Barcelona – Mallorca

C/Mallorca, 33

Barcelona – Sant Andreu

C/ Josep Soldevila, 33

Barcelona – Dante

C/Argimon, 10-12

Barcelona – Poblenou

C/Fluvia, 52

Berga

Avda/ Canal Industrial, 9-13

Cornellà de Llobregat

Avda. Baix Llobregat, 13

Esplugues de Llobregat

C/ Doctor Manuel Riera, 17-19

Gavà

C/Sant Pere, 88

Granollers- Franqueses

C/ Primer Marqués de les Franqueses, 146

L'Hospitalet – La Farga

C/ Girona, 12

L'Hospitalet – Cobalto

Carretera del Mig, 24

Manresa

C/Verge de l'Alba, 5-7

Martorell

Passatge de Sindicat, s/n

Mataró

C/Castaños, 57

Premià de mar

C/Elisenda de Montcada, 65

Mollet del Vallès

C/Burgos, 51

Pineda de Mar

C/Anoia, s/n Edifici Innova

El Prat de Llobregat

C/Centre, 62

Ripollet

Rambla de Sant Jordi, 68

Rubi

Carretera de Terrassa, 42-44

Sabadell-Sarda

C/Sarda, 121-123

Sabadell-Centre

C/Alfons XIII,45

Sant Adrià de Besòs

C/Olimpic, s/n (cantonada pi i gibert)

Sant Boi de Llobregat

C/Pi i Margall, 111

Sant Cugat del Vallès

C/ de la Creu, 2

Sant Feliu de Llobregat

C/Hospitalet, s/n

Santa Coloma de Gramenet

Plaça d'en Vilaseca , s/n

Barberà del Vallès

Carretera de Barcelona, 290-296

Sant Vicenç del Horts

C/Molí dels Frares, 290

Cerdanyola

C/ Torres i Bages, 7

Terrassa- Edison

C/Edison, 9-15

Vic

C/ Ramón Sala i Saçala, s/n

Viladecans

C/Pompeu Fabra, 3

Vilanova del camí

C/ President Companys, 1

Vilafranca del Penedès

Plaça Penedès, 4

Vilanova i la Geltrú

Rambla de Arnau Vilanova, 2

Província de Tarragona**Amposta**

C/ Agustina d'Aragó, 39

Cambrils

C/Jaume Ferran

Móra d'Ebre

C/Doctor Borràs, 16

Reus

Passeig Misericordia, 6-12

Tarragona- Claret

C/ Sant Antoni Maria Claret, 19

Tarragona – Campclar

C/ Riu Siurana, 28-B

Tortosa

Passeig de Ribera, 29

Valls

C/ Camí Real , 11-B

Província de Lleida**Balaguer**

C/Bellmunt, 2

Lleida

C/Academia, 34

La Seu d'Urgell

Avda. Pau Clarís, 46

Solsona

C/Alcalde Moles,20

Tàrrrega

C/Sant Pere Claver, 18

Tremp

C/Seix i Faya, 35

Viella

Avda. Maladeta, 11

Província de Girona**La Bisbal d'Empordà**

C/ Catalunya, 9

Blanes

Plaça Onze de setembre, 23-23

Figueres

C/Anicet de Pages, 10-12

Girona

C/Lluis Pericot, 86-90

Olot

Avda. República Argentina, S/N

Palamós

C/Josep Joan, 1

Ripoll

C/ Camí del Remei, 1

14.11. Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda

Direcció General de Tributs de Barcelona

C/ Fontanella, 6

08010 Barcelona

T. 93.567.12.00

Direcció General de Tributs de Tarragona

C/ Monestir de Poblet, 3

43071 Tarragona

T. 977.25.24.60

Direcció General de Tributs de Lleida

Av. Lluís Companys, 1

26071 Lleida

T. 973.28.17.00

Direcció General de Tributs de Girona

Ctra. de Barcelona, 54

17071 Girona

T. 972.22.40.52

14.12. Agències de viatge especialitzades en turisme accessible

Accessible Spain Travel

Via Laietana 7, 2º 2ª A

08003 - Barcelona (Barcelona)

T. +34 696 821 479

www.accessiblespaintravel.com

Barcelona Special Traveler

c/ Beethoven, 15 4º.

08021 - Barcelona (Barcelona)

T. +34 931 838 777

www.barcelonaspecialtraveler.com

Barcelona Zero Limits

Arbucies (Urb. Mas Duran), 4

08184 - Palau-solità i Plegamans (Barcelona)

T. +34 938 640 275

www.barcelonazerolimits.com

Nit i Vol

Cami del Volcà Croscat, s/n

17811 - Santa Pau (Girona)

T. +34 972 680 255

www.nitivol.com

Tu i Lleida

C/ Sant Antoni, 4

25610 - Os de Balaguer (Lleida)

T. +34 973 438 232

www.lleidaitu.com

VAVAVA

C/Sant Isidre 76

08912 - Badalona (Barcelona)

Telf. +34 933 842 906

Fax. +34 933 842 866

www.vavava.org/es

Edita:

Dincat (Discapacitat intel·lectual Catalunya)

Amb el Suport de:

Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad

Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

Autors:

Servei Especialitzat en Salut Mental i Discapacitat Intel·lectual

Revisió:

Equip tècnic Dincat

Adaptació a Lectura Fàcil:

Associació Lectura Fàcil

Disseny i il·lustracions:

Judit Canela

Impressió:

Ampans, Servei d'Imprenta

Primera edició:

Barcelona 2017

